

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)
της 19ης Σεπτεμβρίου 2006 *

Στην υπόθεση T-166/01,

Lucchini SpA, με έδρα την Brescia (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους G. Vezzoli και G. Belotti, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους V. Kreuschitz και V. Di Bucci, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση του άρθρου 1 της αποφάσεως 2001/466/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2000, κατά το μέτρο που το άρθρο αυτό κηρύσσει ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά την κρατική ενίσχυση ύψους 13,5 δισεκατομμυρίων ITL (6,98 εκατομμυρίων ευρώ) την οποία η Ιταλία προτίθεται να χορηγήσει υπέρ της χαλυβουργικής επιχειρήσεως Lucchini SpA (ΕΕ 2001, L 163, σ. 24),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Lindh, πρόεδρο, R. García-Valdecasas και J. D. Cooke, δικαστές,
γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 18ης Μαρτίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

¹ Κατά το άρθρο 4 ΑΧ:

«Θεωρούνται ότι δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά άνθρακα και χάλυβα και κατά συνέπεια καταργούνται και απαγορεύονται εντός της Κοινότητας, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα Συνθήκη:

[...]

γ) οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις που χορηγούνται από τα κράτη μέλη ή οι ειδικές επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από αυτά, υπό οποιαδήποτε μορφή·

[...]»

A — Κώδικας ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα

² Προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αναδιαρθρώσεως του τομέα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα, η Επιτροπή στηρίχθηκε στις διατάξεις του άρθρου 95 της Συνθήκης ΕΚΑΧ για να θεσπίσει, από τις αρχές της δεκαετίας του '80, κοινοτικό καθεστώς το οποίο επιτρέπει τη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα σε ορισμένες περιοριστικώς απαριθμούμενες περιπτώσεις. Το καθεστώς αυτό υπέστη διαδοχικές προσαρμογές, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι συγκυριακές δυσχέρειες της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα. Οι διαδοχικώς ληφθείσες προς τούτο αποφάσεις είναι κοινώς γνωστές ως «κώδικες ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα».

³ Η απόφαση 2496/96/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις προς τη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα (ΕΕ L 338, σ. 42, στο εξής: κώδικας), αποτελεί τον έκτο κώδικα ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, που ίσχυσε από την 1η Ιανουαρίου 1997 μέχρι τις 22 Ιουλίου 2002. Ο κώδικας ορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα που χρηματοδοτούνται από κράτος μέλος, από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως ή από κρατικούς πόρους μπορούν να θεωρηθούν σύμφωνες προς την εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς.

4 Κατά το άρθρο 1 του κώδικα:

«1. Οι ενισχύσεις προς τη βιομηχανία χάλυβα, [...] χρηματοδοτούμενες από τα κράτη μέλη [...], μπορούν να θεωρούνται ως κοινοτικές ενισχύσεις και, ως εκ τούτου, συμβιβάσιμες με την εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς, μόνον εφόσον πληρούν τις διατάξεις των άρθρων 2 έως 5.

[...]

3. Οι ενισχύσεις που προβλέπονται από την παρούσα απόφαση χορηγούνται μόνο βάσει των διαδικασιών του άρθρου 6 [...].»

5 Κατά το άρθρο 3, τιτλοφορούμενο «Ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος»:

«Οι ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά εφόσον τηρούνται οι κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, οι οποίοι δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* C 72 της 10ης Μαρτίου 1994, και συμφωνούν με τ[α] κριτήρι[α] εφαρμογής των κανόνων αυτών στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ, όπως διατυπώνονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.»

6 Το άρθρο 6, τιτλοφορούμενο «Διαδικασίες», εκθέτει στις παραγράφους 1 και 2 ότι κάθε σχέδιο ενισχύσεως και κάθε σχεδιαζόμενη μεταβίβαση κρατικών πόρων υπέρ επιχειρήσεων σιδήρου και χάλυβα πρέπει να κοινοποιείται στην Επιτροπή, η οποία εκτιμά αν συμβιβάζεται προς κοινή αγορά. Κατά την παράγραφο 4 της διατάξεως αυτής, τα σκοπούμενα μέτρα μπορούν να τεθούν σε εφαρμογή μόνον κατόπιν εγκρίσεως της Επιτροπής και σύμφωνα με τους όρους που αυτή θέτει.

7 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κώδικα:

«Εάν η Επιτροπή θεωρεί ότι κάποιο χρηματοδοτικό μέτρο ενδέχεται να [αποτελεί] κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 1, ή αμφιβάλλει κατά πόσο κάποια ενίσχυση είναι συμβιβάσιμη με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, ενημερώνει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος σχετικά και τάσσει προθεσμία στους ενδιαφερομένους τρίτους και στα άλλα κράτη μέλη προκειμένου να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Εάν, αφού λάβει τις παρατηρήσεις τους και δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την ευκαιρία να αντιδράσει, η Επιτροπή αποφανθεί ότι στην προκειμένη περίπτωση η ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης, ενημερώνει σχετικά το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η Επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις αυτές το αργότερο εντός τριμήνου από τη λήψη των πληροφοριών που απαιτούνται για την αξιολόγηση του προτεινόμενου μέτρου. Το άρθρο 88 της Συνθήκης συνεχίζει να ισχύει σε περίπτωση που ένα κράτος μέλος δεν συμμορφωθεί με τη σχετική απόφαση.»

B — Κανόνες για τις ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος

8 Οι κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος (ΕΕ 1994, C 72, σ. 3, στο εξής: κοινοτικοί κανόνες για τις ενισχύσεις), οι οποίοι ισχύουν ως προς τη Συνθήκη ΕΚ, διευκρινίζουν, στο σημείο 3, τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί, προκειμένου να επιτρέπεται, η παροχή κρατικής οικονομικής βοήθειας προς ορισμένες επιχειρήσεις χάριν της προστασίας του περιβάλλοντος.

- 9 Το σημείο 3.2 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις αφορά τις επενδυτικές ενισχύσεις. Το σημείο 3.2.1 ορίζει τα εξής:

«Οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε [...] μονάδες παραγωγής και εξοπλισμού, με σκοπό τη μείωση ή την εξάλειψη της ρύπανσης και των λοιπών οχλήσεων ή την προσαρμογή των μεθόδων παραγωγής με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, μπορούν να χορηγηθούν εντός των ορίων που θεσπίζονται με τις παρούσες γενικές κατευθύνσεις. Οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να αφορούν αυστηρά το πρόσθετο επενδυτικό κόστος που συνεπάγεται αναγκαστικά η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων. Οι γενικές επενδυτικές δαπάνες που δεν συνδέονται με την προστασία του περιβάλλοντος, πρέπει να αποκλείονται. Κατά συνέπεια, στην περίπτωση νέων εγκαταστάσεων ή μονάδων αντικατάστασης, το κόστος της βασικής επένδυσης που συνεπάγεται απλώς τη σύσταση ή την αντικατάσταση της παραγωγικής ικανότητας χωρίς να εμπεριέχει περιβαλλοντικούς στόχους δεν είναι επιλέξιμο. Επίσης, στις περιπτώσεις που η επένδυση συνδέεται με μια αύξηση του δυναμικού της υπάρχουσας μονάδας παραγωγής, καθώς και βελτίωση των περιβαλλοντικών προδιαγραφών, οι επιλέξιμες δαπάνες πρέπει να είναι ανάλογες προς το αρχικό δυναμικό της μονάδας παραγωγής. Πάντως, οποιαδήποτε ενίσχυση που ενώ θεωρητικά αποσκοπεί σε μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος ενώ στην πράξη αποτελεί γενική επένδυση δεν καλύπτεται από τους κανόνες αυτούς [...]».

- 10 Ακολούθως, το σημείο 3.2.3 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις προβλέπει ότι οι ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος μπορούν να εγκριθούν αν δεν υπερβαίνουν ορισμένα επίπεδα. Διακρίνει, πρώτον (σημείο 3.2.3.A), τις ενισχύσεις με προορισμό να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις να προσαρμοστούν σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα, δεύτερον (σημείο 3.2.3.B), τις ενισχύσεις με προορισμό να παροτρύνουν τις επιχειρήσεις σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα υποχρεωτικά πρότυπα και, τρίτον (σημείο 3.2.3.Γ), τις ενισχύσεις ελλείψει υποχρεωτικών προτύπων.

- 11 Στην πρώτη περίπτωση (περίπτωση Α), οι ενισχύσεις για επενδύσεις με σκοπό τη συμμόρφωση προς νέα υποχρεωτικά πρότυπα ή προς άλλες νέες νομικές υποχρεώσεις που απαιτούν την προσαρμογή της μονάδας παραγωγής και του εξοπλισμού προκειμένου να ικανοποιηθούν οι νέες απαιτήσεις μπορούν να

εγκρίνονται μέχρι ακαθάριστου ποσοστού 15 % του επιλέξιμου κόστους. Οι ενισχύσεις αυτές μπορούν να χορηγούνται μόνο σε συνάρτηση με εγκατάσταση που λειτουργούσε για διάστημα τουλάχιστον δύο ετών πριν από την έναρξη ισχύος των νέων προτύπων ή υποχρεώσεων. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι οι επιχειρήσεις που επιλέγουν να μην προβούν σε απλή προσαρμογή της υφιστάμενης μονάδας παραγωγής ηλικίας άνω των δύο ετών, αλλά σε αντικατάστασή της με νέα μονάδα παραγωγής, ανταποκρινόμενη στα νέα πρότυπα, μπορούν να λάβουν ενίσχυση για το μέρος των επενδυτικών δαπανών που δεν υπερβαίνει το κόστος προσαρμογής της παλαιάς μονάδας παραγωγής.

- 12 Στη δεύτερη περίπτωση (περίπτωση Β), οι ενισχύσεις για επενδύσεις προς επίτευξη σαφώς υψηλότερων επιπέδων προστασίας των περιβάλλοντος σε σχέση με τα επιβαλλόμενα από τα υποχρεωτικά πρότυπα μπορούν να εγκρίνονται μέχρι ακαθάριστου ποσοστού 30 % των επιλέξιμων επενδυτικών δαπανών. Διευκρινίζεται ότι «το επίπεδο των ενισχύσεων που χορηγούνται [...] για την υπέρβαση των περιβαλλοντικών προτύπων πρέπει να αντιστοιχεί στην επιτευχθείσα βελτίωση του περιβάλλοντος και στην απαραίτητη επένδυση για την επίτευξη αυτής της βελτίωσης» και ότι, «όταν ένα σχέδιο αφορά την προσαρμογή σε πρότυπα και εν μέρει την επίτευξη καλύτερων επιδόσεων πέραν των προτύπων, οι επιλέξιμες δαπάνες που ανήκουν σε καθεμία κατηγορία πρέπει να διαχωρίζονται και να εφαρμόζονται τα ανάλογα όρια».
- 13 Στην τρίτη περίπτωση (περίπτωση Γ), οι επενδύσεις μπορούν να τύχουν ενισχύσεων ίδιου ύψους και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με τις προβλεπόμενες στη δεύτερη περίπτωση.

Γ — Παράρτημα του κώδικα

- 14 Το παράρτημα του κώδικα, τιτλοφορούμενο «Κριτήρια για την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για τις [...] ενισχύσεις [...] [στη βιομηχανία σιδήρου και

χάλυβα]», ορίζει, στην εισαγωγή του, ότι η Επιτροπή επιβάλλει, όταν απαιτείται, αυστηρούς όρους και ασφαλιστικές δικλείδες, ώστε να μη χορηγούνται γενικές ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν νέες εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό υπό τον μανδύα ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

- 15 Το παράρτημα αυτό χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, τιτλοφορούμενο «Ενισχύσεις που βοηθούν τις επιχειρήσεις να προσαρμόσουν τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα», ορίζει, στο στοιχείο β', τα εξής:

«Στην περίπτωση επιχειρήσεων οι οποίες, αντί να προσαρμόσουν τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις ή τον εξοπλισμό τους ηλικίας άνω των δύο ετών, αποφασίζουν να αντικαταστήσουν αυτές τις εγκαταστάσεις ή αυτόν τον εξοπλισμό με νέες εγκαταστάσεις που πληρούν τις νέες απαιτήσεις, θα εφαρμόζεται η ακόλουθη προσέγγιση:

[...]

- ii) Η Επιτροπή θα εξετάσει τις αποφάσεις με τις οποίες επιλέγεται η λύση της αντικατάστασης των υπάρχουσών εγκαταστάσεων ή του υπάρχοντος εξοπλισμού με βάση τα οικονομικά τους στοιχεία και με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος. Κατ' αρχήν, απόφαση για νέες επενδύσεις οι οποίες θα είχαν ούτως ή άλλως πραγματοποιηθεί για οικονομικούς λόγους ή λόγω της ηλικίας των υπάρχουσών εγκαταστάσεων ή του υπάρχοντος εξοπλισμού, δεν θα μπορεί να [τύχει ενίσχυσης]. Για να θεωρηθεί δυνατό η νέα επένδυση να τύχει ενίσχυσης, η υπάρχουσα παραγωγική μονάδα θα πρέπει να έχει ακόμα αρκετή διάρκεια ζωής (τουλάχιστον 25 %).»

- 16 Το δεύτερο μέρος, τιτλοφορούμενο «Ενισχύσεις που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος», προβλέπει τα εξής:

- «α) Στην περίπτωση επιχειρήσεων που αποφασίζουν να βελτιώσουν σημαντικά τα υποχρεωτικά πρότυπα, πέραν των κριτηρίων του στοιχείου β', σημείο ii, ανωτέρω, οι επενδυτές οφείλουν να αποδείξουν ότι ελήφθη σαφώς η απόφαση να επιλεγούν υψηλότερα πρότυπα που επιβάλλουν την πραγματοποίηση προσθέτων επενδύσεων, ότι δηλαδή υπήρχε λύση με χαμηλότερο κόστος η οποία ικανοποιούσε τα νέα περιβαλλοντικά πρότυπα. Σε κάθε περίπτωση, το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης ισχύει μόνο για την πρόσθετη προστασία του περιβάλλοντος που επιτυγχάνεται. Θα αφαιρούνται δε τα οφέλη που έχουν σχέση με το χαμηλότερο κόστος παραγωγής λόγω του σημαντικά υψηλότερου επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας.
- β) Όσον αφορά τις επιχειρήσεις που βελτιώνουν σημαντικά το επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, πέραν των κριτηρίων του [πρώτου μέρους], στοιχείου β', σημείο ii, ανωτέρω, θα αφαιρούνται όλα τα οφέλη που έχουν σχέση με το χαμηλότερο κόστος παραγωγής λόγω του σημαντικά υψηλότερου επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας.
- γ) Σε συνδυασμό με τα παραπάνω κριτήρια, οι επενδύσεις που έχουν αποκλειστικό σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, πρέπει να εξετάζονται με βάση το κατά πόσον ικανοποιούνται τα κριτήρια των κοινοτικών κανόνων για τις [...] ενισχύσεις [...].»

Ιστορικό της διαφοράς

- 17 Η προσφεύγουσα, Lucchini SpA, είναι χαλυβουργική επιχείρηση που παράγει τα προϊόντα του παραρτήματος Ι της Συνθήκης ΕΚΑΧ.

Α — Δηλώσεις σχετικές με τις παραγωγικές επενδύσεις

- 18 Στις 10 Δεκεμβρίου 1997, σύμφωνα με την απόφαση 3010/91/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 15ης Οκτωβρίου 1991, σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν για τις επενδύσεις τους οι χαλυβουργικές επιχειρήσεις (ΕΕ L 286, σ. 20), οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν στην Επιτροπή δύο δηλώσεις σχετικές με σχέδια παραγωγικών επενδύσεων που θα πραγματοποιούνταν στο εργοστάσιο της Lucchini στο Piombino. Σύμφωνα με το έγγραφο των ιταλικών αρχών της 18ης Ιουλίου 2000, οι δηλώσεις αυτές αφορούσαν την αντικατάσταση της υψικαμίνου στις εγκαταστάσεις παραγωγής χυτοσιδήρου (αιτιολογική σκέψη 10 της προσβαλλομένης αποφάσεως), αφενός, και την αντικατάσταση των υφισταμένων μετατροπών με νέους στο χαλυβουργείο, αφετέρου.

Β — Κοινοποιήσεις σχετικές με τα σχέδια επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος

- 19 Με έγγραφο της 16ης Μαρτίου 1999, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 3 του κώδικα, ένα πρώτο σχέδιο ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος οι οποίες έπρεπε να χορηγηθούν στη Lucchini για επενδύσεις στο εργοστάσιο του Piombino (στο εξής: πρώτο σχέδιο ενισχύσεων). Οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις αφορούσαν μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος συνιστάμενα στην αντικατάσταση ή στη συμπλήρωση των περιβαλλοντικών εξοπλισμών της εγκαταστάσεως οπτανθρακοποιήσεως, της υψικαμίνου και του χαλυβουργείου, ήτοι, μεταξύ άλλων, του συστήματος απαγωγής καπνού των μετατροπών του χαλυβουργείου.
- 20 Με έγγραφο της 19ης Απριλίου 1999, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικές πληροφορίες επί του σχεδίου αυτού. Το έγγραφο αυτό υπενθύμιζε, κατ' αρχάς, το πρώτο μέρος του παραρτήματος του κώδικα, στοιχείο β', σημείο ii, κατά το οποίο οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που πραγματοποιούνται στον τομέα της χαλυβουργίας για οικονομικούς λόγους ή λόγω της παλαιότητας των υφισταμένων εγκαταστάσεων —όταν η εναπομένουσα διάρκεια ζωής της εγκατα-

στάσεως είναι μικρότερη του 25 %— δεν μπορούν να τύχουν ενισχύσεως. Συναφώς, με το έγγραφο ζητήθηκε από τις ιταλικές αρχές να προσκομίσουν έκθεση ανεξαρτήτου πραγματογνώμονα σχετική με την εναπομένουσα διάρκεια ζωής των προς αντικατάσταση εξοπλισμών για την προστασία του περιβάλλοντος, προκειμένου να αποδειχθεί αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις πληρούσαν την προπαρατεθείσα προϋπόθεση. Με το έγγραφο αυτό ζητήθηκε επίσης από τις ιταλικές αρχές να παράσχουν πληροφοριακά στοιχεία ως προς το επίπεδο ρυπάνσεως του περιβάλλοντος την οποία προκαλούν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και ως προς το προβλεπόμενο επίπεδο ρυπάνσεως κατά την υλοποίηση των κοινοποιηθέντων μέτρων, καθώς και το επίπεδο ρυπάνσεως που προβλέπουν τα ισχύοντα πρότυπα.

21 Με έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 1999, οι ιταλικές αρχές απάντησαν στις αιτήσεις της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριακών στοιχείων. Αφενός, διαβίβασαν πραγματογνωμοσύνη με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 1999 (στο εξής: πραγματογνωμοσύνη), από την οποία προκύπτει ότι η εναπομένουσα διάρκεια ζωής των προς αντικατάσταση εγκαταστάσεων ήταν τουλάχιστον 25 %. Αφετέρου, οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν εκ νέου το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων, ελαφρώς τροποποιημένο, στο οποίο είχαν ενσωματωθεί ως παραρτήματα συγκριτικοί πίνακες περιέχοντες τα σχετικά με τα επίπεδα ρυπάνσεως στοιχεία που ζήτησε η Επιτροπή (δηλαδή τα επίπεδα ρυπάνσεως πριν και μετά τη λήψη των μέτρων καθώς και τα προβλεπόμενα από τα υποχρεωτικά πρότυπα) για κάθε είδος επενδύσεως στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο.

22 Με χωριστό έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 1999, οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 3 του κώδικα, ένα δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, χορηγηθεισών υπέρ της Lucchini για επενδύσεις στο εργοστάσιο του Piombino (στο εξής: δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων). Οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις αφορούσαν επιπλέον μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος αφορώντα την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και το σύστημα υδρεύσεως και εκκένωσης των υδάτων, προκειμένου να μειωθούν περαιτέρω οι ρυπαίνουσες εκπομπές.

23 Με δύο έγγραφα της 17ης Ιανουαρίου 2000, η Επιτροπή ζήτησε συμπληρωματικά πληροφοριακά στοιχεία ως προς τις επενδύσεις τις οποίες αφορούσαν τα δύο κοινοποιηθέντα σχέδια ενισχύσεων. Ως προς το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων,

η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές να εξηγήσουν τη σχέση μεταξύ των επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος που κοινοποιήθηκαν με το σχέδιο αυτό και των παραγωγικών επενδύσεων οι οποίες αφορούσαν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο και οι οποίες αποτέλεσαν το αντικείμενο των δηλώσεων που υποβλήθηκαν τον Δεκέμβριο του 1997. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε να διευκρινισθεί η εκτίμηση της εξοικονομήσεως ενέργειας που αφορούσε τη λήψη μέτρων στο χαλυβουργείο. Ως προς το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων, η Επιτροπή ζήτησε από τις ιταλικές αρχές διευκρινίσεις επί των επενδύσεων που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και το σύστημα τροφοδοσίας και εκκενώσεως των υδάτων, αφορώσες το προηγούμενο επίπεδο ρυπάνσεως του περιβάλλοντος και το επίπεδο ρυπάνσεως που απορρέει από τα σχεδιαζόμενα μέτρα, σε σχέση με το προβλεπόμενο από τον νόμο.

- 24 Με δύο έγγραφα της 15ης Φεβρουαρίου 2000, οι ιταλικές αρχές απάντησαν στα αιτήματα της Επιτροπής που αφορούσαν τα δύο κοινοποιηθέντα σχέδια ενισχύσεων, διαβιβάζοντας τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία καθώς και πίνακες περιέχοντες τα ζητηθέντα στοιχεία σχετικά με τα διάφορα επίπεδα ρυπάνσεως του περιβάλλοντος.

Γ — Απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας ελέγχου που προβλέπει το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κώδικα και παρατηρήσεις των ιταλικών αρχών

- 25 Με έγγραφο της 26ης Απριλίου 2000, η Επιτροπή πληροφόρησε τις ιταλικές αρχές για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 6, παράγραφος 5, του κώδικα, όσον αφορά τα δύο κοινοποιηθέντα σχέδια ενισχύσεων υπέρ της Lucchini, συνολικού ύψους 13,5 δισεκατομμυρίων ITL (10,7 δισεκατομμύρια ITL για το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων και 2,8 δισεκατομμύρια ITL για το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων), για επενδύσεις στο εργοστάσιο του Riomhino συνολικού κόστους 190,9 δισεκατομμυρίων ITL (152,5 δισεκατομμύρια ITL ως προς το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων και 38,4 δισεκατομμύρια ITL ως προς το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων). Η απόφαση για την κίνηση της διαδικασίας ελέγχου δημοσιεύθηκε την 1η Ιουλίου 2000 (ΕΕ C 184, σ. 2, στο εξής: αρχική απόφαση).

26 Η απόφαση αυτή επισήμανε, ειδικότερα, ότι από μια πρώτη εξέταση των υποβληθέντων πληροφοριακών στοιχείων συναγόταν το συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις είχαν πραγματοποιηθεί, προπάντων, για οικονομικούς λόγους, ότι, ακόμη και αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις δεν συνδέονταν άμεσα προς νέο παραγωγικό εξοπλισμό, ήσαν αναγκαίες για τη διασφάλιση του εκσυγχρονισμού και της επεκτάσεως των εγκαταστάσεων παραγωγής ή προκειμένου να μπορεί το εργοστάσιο να ανταποκριθεί στη νέα παραγωγική ικανότητα των εγκαταστάσεων και ότι οι ιταλικές αρχές δεν είχαν προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι οι επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και όχι για οικονομικούς λόγους. Η αρχική απόφαση υπογράμμισε επίσης ότι οι ιταλικές αρχές δεν είχαν προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι, κατά την αντικατάσταση του εξοπλισμού ή των εγκαταστάσεων, ο επενδυτής είχε λάβει σαφώς την απόφαση να επιλέξει υψηλότερα πρότυπα, επιβάλλοντα επιπλέον επενδύσεις, πράγμα το οποίο προϋποθέτει, άλλωστε, την ύπαρξη λιγότερο δαπανηρής λύσεως, ανταποκρινόμενης στα νόμιμα πρότυπα.

27 Εξάλλου, η αρχική απόφαση επισήμανε ότι δεν ήταν βέβαιον ότι όλες οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις δεν είχαν αποτέλεσμα επί της παραγωγής.

28 Με έγγραφο της 18ης Ιουλίου 2000, οι ιταλικές αρχές απάντησαν στις επιφυλάξεις που εξέφρασε η Επιτροπή με την αρχική απόφαση, επιβεβαιώνοντας εκ νέου ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις είχαν ως αποκλειστικό σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος και όχι οικονομικό ή σχετικό με την παραγωγή σκοπό.

Δ — Η προσβαλλομένη απόφαση

29 Στις 21 Δεκεμβρίου 2000, η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση 2001/466/EKAX, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που προτίθεται να χορηγήσει η Ιταλία υπέρ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων Lucchini SpA και Siderpotenza SpA (ΕΕ 2001, L 163, σ. 24, στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση).

30 Κατόπιν αξιολογήσεως των ενισχύσεων υπό το πρίσμα του άρθρου 3 του κώδικα και των διατάξεων στις οποίες παραπέμπει το άρθρο αυτό, δηλαδή του παραρτήματος του κώδικα και των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 22 έως 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως), η Επιτροπή καταλήγει, αφενός, ότι «η κοινοποιηθείσα ενίσχυση [...] υπέρ της Lucchini SpA για την εγκατάσταση οπτανθρακοποίησης, το χαλυβουργείο και την υψικάμινο, για συνολικό ποσό ύψους 13,5 δισεκατ[ομμυρίων] ITL, δεν είναι επιλέξιμη για τη χορήγηση περιβαλλοντικών ενισχύσεων, εφόσον οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι επενδύσεις δεν πραγματοποιήθηκαν για οικονομικούς λόγους». Αφετέρου, θεωρεί ότι, «σε κάθε περίπτωση, βάσει εξέτασης που πραγματοποιήθηκε με λεπτομερή κριτήρια, οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις δεν πληρούν τους διάφορους όρους που απαιτούνται». Ειδικότερα, «οι κοινοποιηθείσες δαπάνες δεν αναφέρονται μόνο στις απαραίτητες πρόσθετες δαπάνες για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος, δεν αφαιρέθηκαν όλα τα πλεονεκτήματα που συνδέονται με το κόστος και σε ορισμένες περιπτώσεις η βελτίωση των επιπέδων ρύπανσης δεν μπορεί να θεωρηθεί “σημαντική”» (αιτιολογική σκέψη 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

31 Κατά συνέπεια, το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως προβλέπει τα εξής:

«Η κρατική ενίσχυση την οποία προτίθεται να χορηγήσει η Ιταλία υπέρ της Lucchini [...] για ποσό ύψους 13,5 δισεκατομμυρίων ITL (6,98 εκατομμύρια ευρώ) [...] είναι ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά.

Κατά συνέπεια, η προαναφερθείσα ενίσχυση δεν μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή.»

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

32 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Ιουλίου 2001, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

- 33 Η προσφεύγουσα ζήτησε από το Πρωτοδικείο να διατάξει, ως αποδεικτικό μέσο, να προσκομισθεί, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, ο διοικητικός φάκελος της Επιτροπής και, ειδικότερα, να προσκομισθούν τα έγγραφα και τα τεχνικά στοιχεία που περιέχονται σ' αυτόν, βάσει των οποίων η Επιτροπή θεώρησε ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις δεν σκοπούσαν στην προστασία του περιβάλλοντος. Η Επιτροπή διαβίβασε τον φάκελο στο Πρωτοδικείο, ζητώντας να μην περιληφθεί στη δικογραφία και, συνεπώς, να μη διαβιβασθεί στην προσφεύγουσα, και υπέβαλε συναφώς αίτημα εμπιστευτικής μεταχείρισως.
- 34 Κατόπιν ανταλλαγής εγγράφων μεταξύ της Επιτροπής και του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή, με έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 2002, πληροφόρησε το Πρωτοδικείο ότι ο διοικητικός φάκελος δεν περιείχε κανένα τεχνικό στοιχείο ούτε καμία τεχνική έκθεση, πλην των διαβιβασθέντων από τις ιταλικές αρχές και ήδη προσκομισθέντων από την προσφεύγουσα ως παραρτημάτων του δικογράφου της προσφυγής της.
- 35 Με έγγραφο της 7ης Φεβρουαρίου 2003, η προσφεύγουσα παραιτήθηκε του αιτήματός της για πρόσβαση στον διοικητικό φάκελο.
- 36 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 37 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η οποία διεξήχθη στις 18 Μαρτίου 2004, οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, πέμπτο πενταμελές τμήμα, συγκεκριμένου από τους P. Lindh, πρόεδρο, R. García-Valdecasas, J. D. Cooke, P. Mengozzi και M. E. Martins Ribeiro, δικαστές.

38 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως·
- να διατάξει ενδεχομένως τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης ως προς την κατηγορία των επενδύσεων που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή, προκειμένου να αποδειχθεί ότι οι προηγούμενες εγκαταστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ήσαν ικανές να λειτουργούν παραλλήλως προς τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

39 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

40 Η προφορική διαδικασία περατώθηκε μετά τη συνεδρίαση της 18ης Μαρτίου 2004. Σύμφωνα με το άρθρο 32 του Κανονισμού Διαδικασίας, δεδομένου ότι ένα μέλος του τμήματος κωλυόταν να παραστεί στη διάσκεψη μετά τη λήξη της θητείας του στις 3 Μαΐου 2006, ως εκ τούτου ο νεότερος δικαστής, υπό την έννοια του άρθρου 6 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, απέστη της διασκέψεως και οι διασκέψεις του Πρωτοδικείου συνεχίστηκαν με τη συμμετοχή των τριών δικαστών, την υπογραφή των οποίων φέρει η παρούσα απόφαση.

Σκεπτικό

- 41 Κατ' ουσίαν, η προσφεύγουσα προβάλλει τρεις λόγους προς στήριξη του αιτήματός της περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από σφάλμα ως προς τους εφαρμοστέους εν προκειμένω κανόνες και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη μη επιλεξιμότητα των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, από αντιστροφή του βάρους αποδείξεως και από έλλειψη αιτιολογίας. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως αντλείται από εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη μη τήρηση των προβλεπομένων από το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο προϋποθέσεων για το συμβιβαστό των ενισχύσεων, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, από αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, από έλλειψη αιτιολογίας και από εσωτερική αντίφαση στη συλλογιστική της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Α — Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από σφάλμα ως προς τους εφαρμοστέους εν προκειμένω κανόνες και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 42 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση εκδόθηκε επί εσφαλμένης νομικής βάσεως. Ισχυρίζεται ότι, κατ' εξαίρεση από τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των επιδοτήσεων ή ενισχύσεων που χορηγούνται από τα κράτη μέλη, την οποία θεσπίζει το άρθρο 4, στοιχείο γ', ΑΧ, το άρθρο 3 του κώδικα ορίζει ότι οι ενισχύσεις που σκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος μπορούν να επιτραπούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σύμφωνα με το παράρτημα του κώδικα και με τους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις. Συναφώς, η προσφεύγουσα διακρίνει τρία είδη επενδύσεων που μπορούν να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή από τα κράτη μέλη: πρώτον, τις γενικές επενδύσεις και τις επενδύσεις που προορίζονται για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας, οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες προς

καταβολή ενισχύσεως, κατά το μέτρο που είναι ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά, και για τις οποίες οι εφαρμοστέες διατάξεις είναι το παράρτημα του κώδικα καθώς και το σημείο 3.2.1, τρίτη περίοδος και επ., και το σημείο 3.2.3 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις· δεύτερον, οι μικτές επενδύσεις, οι οποίες σκοπούν συγχρόνως στην αύξηση της παραγωγικής ικανότητας και στην προστασία του περιβάλλοντος, ως προς τις οποίες οι εθνικές αρχές έχουν την υποχρέωση να διακρίνουν μεταξύ των δαπανών που αφορούν την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας και αυτών που αντιστοιχούν στην προστασία του περιβάλλοντος, δεδομένου ότι μόνον οι επενδύσεις που αφορούν το περιβάλλον μπορούν να τύχουν της ενισχύσεως, το δε σχετικό νομικό πλαίσιο είναι στην περίπτωση αυτή το παράρτημα του κώδικα· τρίτον, οι επενδύσεις που σκοπούν αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος, οι οποίες είναι επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεως εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του σημείου 3.2.1, πρώτη και δεύτερη περίοδος, των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις, αποκλεισμένων των λοιπών διατάξεων των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις και του παραρτήματος του κώδικα.

43 Η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι η κατάταξη αυτή δεν σημαίνει ότι οι κοινοποιηθείσες από τις ιταλικές αρχές επενδύσεις που σκοπούν αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής του κώδικα. Κατ' αυτήν, το άρθρο 3 του κώδικα παραπέμπει σε δύο νομοθετήματα, στο παράρτημα του κώδικα, αφενός, και στους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις, αφετέρου, η δε παραπομπή αυτή δεν είναι σωρευτική, αλλά εναλλακτική. Επομένως, είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι το παράρτημα του κώδικα έχει εφαρμογή ως προς τις γενικές και τις μικτές επενδύσεις, ενώ οι επενδύσεις που σκοπούν αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος διέπονται αποκλειστικά από τους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις, αποκλεισμένου του παραρτήματος του κώδικα. Προς στήριξη της επιχειρηματολογίας της, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η εισαγωγική παράγραφος του παραρτήματος του κώδικα προβλέπει ότι οι διατάξεις του έχουν εφαρμογή αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και των ενισχύσεων που προορίζονται για επενδύσεις γενικού χαρακτήρα και ότι το σημείο γ' του δευτέρου μέρους του παραρτήματος του κώδικα προβλέπει ότι η ανάλυση των επενδύσεων αυτών πρέπει να πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνον υπό το πρίσμα των συμπληρωματικών κριτηρίων που προβλέπουν οι κοινοτικοί κανόνες για τις ενισχύσεις.

44 Προκειμένου να αποδείξει ότι το σημείο 3.2.3 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις δεν έχει εφαρμογή στις επενδύσεις που σκοπούν αποκλειστικώς στην προστασία του περιβάλλοντος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διάκριση που κάνει η διάταξη αυτή μεταξύ ενισχύσεων που σκοπούν στο να βοηθήσουν τις

επιχειρήσεις να προσαρμοσθούν στα νέα υποχρεωτικά πρότυπα, ενισχύσεων που σκοπούν στην παρότρυνση των επιχειρήσεων σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα υποχρεωτικά πρότυπα και ενισχύσεων ελλείψει υποχρεωτικών προτύπων βασίζεται αποκλειστικά στο επιτρεπόμενο όριο παρεμβάσεως και ασκεί επιρροή μόνο στις περιπτώσεις που υποβάλλεται αίτηση προκειμένου να επιτραπεί ενίσχυση αφορώσα όριο παρεμβάσεως μεταξύ του 16 % και του 30 %. Έτσι, οσάκις το όριο παρεμβάσεως είναι αισθητά χαμηλότερο του συνήθους ορίου του 15 % —εν προκειμένω ανερχόταν σε 7 %—, η διάκριση που γίνεται στο σημείο 3.2.3 χάνει κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα και δεν συντρέχει λόγος εφαρμογής της επιπλέον αναλύσεως την οποία προβλέπει το σημείο αυτό. Επομένως, εφαρμόζοντας το σημείο 3.2.3 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις στις εν προκειμένω κοινοποιηθείσες ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, η Επιτροπή συγχέει τους κανόνες που αφορούν το συμβιβαστό της ενισχύσεως, οι οποίοι είναι αποκλειστικά οι περιεχόμενοι στο σημείο 3.2.1 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις, με τους αφορώντες το ύψος αυτής.

45 Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις σκοπούσαν αποκλειστικά στην προστασία του περιβάλλοντος, οι διατάξεις στις οποίες η Επιτροπή έπρεπε να στηρίξει την προσβαλλομένη απόφαση περιορίζονταν αυστηρά στις περιεχόμενες στο σημείο 3.2.1, πρώτη και δεύτερη περίοδος, των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις. Συνεπώς, η προσβαλλομένη απόφαση δεν μπορούσε να λάβει υπόψη το παράρτημα του κώδικα καθώς και τα σημεία 3.2.1, τρίτη περίοδος και επ., και 3.2.3 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις.

46 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση της Επιτροπής να μην εφαρμόσει τις σχετικές διατάξεις των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις και να εφαρμόσει, επιπλέον, το παράρτημα του κώδικα, αντιβαίνει στην αρχή της χρηστής διοικήσεως.

47 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι αυτός ο λόγος ακυρώσεως είναι παντελώς αβάσιμος. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα παραποιεί το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο, παραθέτοντας αποσπασματικά και εσφαλμένα τις σχετικές διατάξεις και, ιδίως, το παράρτημα του κώδικα. Επιπλέον, η προσβαλλομένη απόφαση βασίζεται στο σχετικό νομικό πλαίσιο και, επομένως, ουδόλως παραβιάστηκε η αρχή της χρηστής διοικήσεως.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 48 Εν προκειμένω, η προσβαλλομένη απόφαση εκδόθηκε βάσει του άρθρου 4, στοιχείο γ', ΑΧ και λαμβανομένων υπόψη των κανόνων του κώδικα. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή, αφού αξιολόγησε τις κοινοποιηθείσες ενισχύσεις υπό το πρίσμα του άρθρου 3 του κώδικα και των διατάξεων στις οποίες παραπέμπει το άρθρο αυτό, δηλαδή του παραρτήματος του κώδικα και των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις (βλ. προσβαλλομένη απόφαση, αιτιολογικές σκέψεις 22 έως 24), κατέληξε ότι οι ενισχύσεις αυτές δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις προκειμένου να επιτραπεί η χορήγηση ενισχύσεως για την προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚΑΧ. Κατά συνέπεια, οι ενισχύσεις αυτές είναι ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά και δεν μπορούσαν να τεθούν σε εφαρμογή (βλ. προσβαλλομένη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 39 και άρθρο 1).
- 49 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι, κατά παρέκκλιση από την αρχή της απαγορεύσεως την οποία θεσπίζει το άρθρο 4, στοιχείο γ', ΑΧ, κατά το οποίο οι επιδοτήσεις ή ενισχύσεις υπέρ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων, υπό οποιαδήποτε μορφή, απαγορεύονται, και κατ' εφαρμογήν του άρθρου 95 ΑΧ, ο κώδικας καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι ενισχύσεις στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα οι οποίες χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται προς την εύρυθμη λειτουργία της κοινής αγοράς.
- 50 Συνεπώς, οι ενισχύσεις που δεν εμπίπτουν στον κώδικα εξακολουθούν να διέπονται αποκλειστικώς από το άρθρο 4, στοιχείο γ', ΑΧ (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1997, T-239/94, EISA κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1839, σκέψη 72, και της 16ης Δεκεμβρίου 1999, T-158/96, Acciaierie di Bolzano κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-3927, σκέψη 60). Επιπλέον, ο κώδικας πρέπει να ερμηνεύεται στενά, δεδομένου ότι συνιστά παρέκκλιση από απαγορευτική αρχή (βλ., υπό την έννοια αυτή, την απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Ιουνίου 2001, C-280/99 P έως C-282/99 P, Moccia Irme κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-4717, σκέψη 40, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Σεπτεμβρίου 1997, T-150/95, UK Steel Association κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1433, σκέψη 114).

- 51 Περαιτέρω, υπογραμμίζεται ότι το άρθρο 3 του κώδικα ορίζει ότι οι ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που χορηγούνται στον τομέα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά «εφόσον τηρούνται οι κοινοτικοί κανόνες για τις [...] ενισχύσεις [...] και συμφωνούν με τ[α] κριτήρι[α] εφαρμογής των κανόνων αυτών στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ, όπως διατυπώνονται στο παράρτημα [του κώδικα]».
- 52 Τούτο σημαίνει ότι οι διατάξεις των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις, οι οποίες έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΚ, μπορούν να εφαρμοσθούν στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα που εμπίπτει στη Συνθήκη ΕΚΑΧ οσάκις πληρούν τα κριτήρια εφαρμογής που προβλέπει το παράρτημα του κώδικα. Έτσι, ο τίτλος του παραρτήματος αυτού διευκρινίζει, χαρακτηριστικότερα, ότι αυτό προσδιορίζει τα «κριτήρια για την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος [στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα]». Συνεπώς, ο κώδικας δεν προβλέπει την αυτόματη εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις στον τομέα της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα (προπαρατεθείσα απόφαση UK Steel Association κατά Επιτροπής, σκέψη 100), αλλά καθορίζει στο παράρτημά του τις προϋποθέσεις της εφαρμογής αυτής.
- 53 Συνεπώς, κατά το άρθρο 3 του κώδικα, οι εφαρμοστέες στην υπό κρίση υπόθεση διατάξεις είναι οι προβλεπόμενες στο παράρτημα του κώδικα και στους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνες προς τα κριτήρια εφαρμογής τους στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ, όπως διατυπώνονται στο παράρτημα του κώδικα.
- 54 Το παράρτημα του κώδικα περιλαμβάνει δύο μέρη. Το πρώτο αναφέρεται στις ενισχύσεις που βοηθούν τις επιχειρήσεις να προσαρμόσουν τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα. Το δεύτερο αφορά τις ενισχύσεις που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος. Συναφώς, από τα έγγραφα για την κοινοποίηση των σχεδίων ενισχύσεων τα οποία προσκόμισαν οι ιταλικές αρχές, από τα έγγραφα

των ιταλικών αρχών της 15ης Φεβρουαρίου 2000, καθώς και από τις παρατηρήσεις των ιταλικών αρχών της 18ης Ιουλίου 2000 επί της αρχικής αποφάσεως προκύπτει ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις προβλέφθηκαν προκειμένου να ενθαρρυνθεί η προσφεύγουσα να βελτιώσει σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και να παροτρυνθεί σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα υποχρεωτικά πρότυπα.

55 Έτσι, με τις παρατηρήσεις των ιταλικών αρχών επί της αρχικής αποφάσεως επισημάνθηκε ότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις υπέρ της προσφεύγουσας αφορούσαν επενδύσεις στις οποίες προέβη η εταιρία αυτή «προς βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος σε σχέση με τα επιτευχθέντα στην προηγούμενη κατάσταση αποτελέσματα, τα οποία, κατά τα λοιπά, ήσαν σύμφωνα προς την ισχύουσα νομοθεσία».

56 Επίσης, με τις παρατηρήσεις αυτές υπογραμμίσθηκε ότι η αντικατάσταση των εξοπλισμών για την προστασία του περιβάλλοντος οι οποίοι αφορούσαν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο «πραγματοποιήθη[κε], ανεξαρτήτως προς την αντικατάσταση των μέσων παραγωγής (υψικάμινου και μετατροπών του χαλυβουργείου), με μόνο σκοπό τη σημαντική μείωση των εκπομπών σε σχέση με την ισχύουσα νομοθεσία, η οποία ήδη τηρούνταν στην προηγούμενη κατάσταση».

57 Επιπλέον, με τις παρατηρήσεις αυτές προβλήθηκε ότι «η εταιρία Lucchini αποφάσισε να επιλέξει σημαντικά υψηλότερα επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος, ανεξαρτήτως των παραγωγικών επενδύσεων οι οποίες δεν απαιτούσαν καμία επένδυση υπό τη μορφή συστήματος για την προστασία του περιβάλλοντος προκειμένου να τηρηθούν τα ισχύοντα πρότυπα ως προς τις εκπομπές και [ότι], συνεπώς, όλες οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις [έπρεπε] να θεωρηθούν ως πρόσθετες».

58 Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε να τύχει ενισχύσεως χορηγούμενης βάσει του πρώτου μέρους του παραρτήματος του κώδικα, το οποίο αφορά τις «ενισχύσεις που βοηθούν τις επιχειρήσεις να προσαρμόσουν τις υπάρχουσες

εγκαταστάσεις σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα». Επίσης, όπως ορθώς ισχυρίζεται η Επιτροπή, δεδομένου ότι πρόκειται περί ενισχύσεων με σκοπό να ενθαρρυνθεί η προσφεύγουσα να βελτιώσει σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος και να παροτρυνθεί να σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα υποχρεωτικά πρότυπα, οι σχετικές με την υπό κρίση υπόθεση διατάξεις είναι οι προβλεπόμενες στα σημεία 3.2.1 και 3.2.3.B των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις, όπως διευκρινίστηκαν και προσαρμόστηκαν στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ με το δεύτερο μέρος του παραρτήματος του κώδικα.

- 59 Επομένως, ορθώς η Επιτροπή εξέδωσε την προσβαλλομένη απόφαση βάσει του άρθρου 4, στοιχείο γ', ΑΧ, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 3 του κώδικα και των διατάξεων στις οποίες παραπέμπει, δηλαδή του παραρτήματος του κώδικα και των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις.
- 60 Αφού διευκρινίστηκε το πλαίσιο αυτό, κανένα από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 61 Πρώτον, η άποψη της προσφεύγουσας ότι οι εφαρμοστέες διατάξεις ποικίλλουν αναλόγως των τριών κατηγοριών ενισχύσεων που μπορούν να κοινοποιηθούν ως κρατικές ενισχύσεις δεν ευσταθεί. Πράγματι, η άποψη αυτή είναι αντίθετη στο γράμμα του άρθρου 3 του κώδικα, το οποίο προβλέπει τη σωρευτική εφαρμογή του παραρτήματος του κώδικα και των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες λεπτομέρειες, χωρίς να διακρίνει στο στάδιο αυτό μεταξύ των διαφόρων ειδών επενδύσεων. Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι η παραπομπή του άρθρου 3 του κώδικα στο παράρτημα του κώδικα και στους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις δεν είναι σωρευτική, αλλά εναλλακτική.
- 62 Δεύτερον, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το παράρτημα του κώδικα δεν έχει εφαρμογή σε επενδύσεις που σκοπούν αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος είναι παντελώς αβάσιμος. Πράγματι, όπως προεκτέθηκε, το άρθρο 3 του κώδικα προβλέπει ότι οι ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στη βιομηχανία

σιδήρου και χάλυβα ΕΚΑΧ πρέπει να είναι σύμφωνες τόσο με το παράρτημα του κώδικα όσο και με τους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις. Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να παραθέτει την εισαγωγή του παραρτήματος του κώδικα, κατά την οποία «η Επιτροπή επιβάλλει, όταν απαιτείται, αυστηρούς όρους και ασφαλιστικές δικλείδες, ώστε να μη χορηγούνται γενικές ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν νέες εγκαταστάσεις ή εξοπλισμό υπό το ένδυμα ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος», προς στήριξη του ισχυρισμού της ότι το παράρτημα του κώδικα δεν έχει εφαρμογή σε ενισχύσεις που σκοπούν αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος. Πράγματι, το προπαρατεθέν χωρίο απλώς προβλέπει ότι είναι αναγκαίο να ελέγχει η Επιτροπή, ενδεχομένως, εάν ενίσχυση κοινοποιηθείσα ως σκοπούσα αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος δεν καθιστά στην πραγματικότητα δυνατή την επίτευξη άλλων στόχων απαγορευόμενων από τις εφαρμοστέες διατάξεις. Κατά συνέπεια, οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις, οι οποίες όντως εμπίπτουν στη Συνθήκη ΕΚΑΧ, υπόκεινται πλήρως τόσο στα κριτήρια των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις όσο και στα κριτήρια που προβλέπει το παράρτημα του κώδικα.

63 Τρίτον, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το σημείο 3.2.3 των κοινοτικών κανόνων δεν έχει εφαρμογή σε επενδύσεις που σκοπούν αμιγώς στην προστασία του περιβάλλοντος στερείται ωσαύτως κάθε νομικής βάσεως. Η διάταξη αυτή θεσπίζει τα κριτήρια για το συμβιβαστό των ενισχύσεων και καθορίζει ένα ανώτατο ύψος ενισχύσεως λαμβανομένου υπόψη του σκοπού των επενδύσεων αυτών, δηλαδή την προσαρμογή σε νέα υποχρεωτικά πρότυπα (περίπτωση Α), την παρότρυνση σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα εν λόγω υποχρεωτικά πρότυπα (περίπτωση Β) ή την προστασία του περιβάλλοντος ελλείψει υποχρεωτικών προτύπων (περίπτωση Γ). Έτσι, το προβαλλόμενο από την προσφεύγουσα γεγονός ότι το ύψος των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων είναι χαμηλότερο από το όριο του 15 % που προβλέπεται στην περίπτωση Α δεν επιτρέπει παρά ταύτα να συναχθεί ότι δεν έχει εφαρμογή η περίπτωση Β που προβλέπει όριο 30 %. Πράγματι, οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις εξακολουθούν να σκοπούν στην παρότρυνση της προσφεύγουσας σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα υποχρεωτικά πρότυπα και, συνεπώς, πρέπει να εξετασθούν στο πλαίσιο των διατάξεων του σημείου 3.2.3.Β των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις.

64 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προσβαλλόμενη απόφαση, το σχετικό νομικό πλαίσιο για την αξιολόγηση των επιμάχων εν προκειμένων ενισχύσεων περιλαμβάνει το άρθρο 3 του κώδικα και τις διατάξεις στις οποίες παραπέμπει, δηλαδή το παράρτημα του κώδικα και τους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις.

- 65 Συνεπώς, η αιτίαση που αντλείται από την εφαρμογή εσφαλμένου νομικού πλαισίου και η αιτίαση που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως δεν είναι βάσιμες και ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Β — Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη μη επιλεξιμότητα των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, από αντιστροφή του βάρους αποδείξεως και από έλλειψη αιτιολογίας

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 66 Με τον λόγο αυτόν, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ορθότητα των εκτιμήσεων της προσβαλλομένης αποφάσεως οι οποίες περιέχονται στις αιτιολογικές σκέψεις 25 έως 29, 35 και 39 και αφορούν τη μη επιλεξιμότητα των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων.
- 67 Η προσφεύγουσα επισημαίνει, κατ' αρχάς, ότι η Επιτροπή έσφαλε κρίνοντας ότι οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις σκοπούσαν στη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος. Η Επιτροπή εσφαλμένως επέβαλε το βάρος αποδείξεως στις ιταλικές αρχές, διότι ουδέποτε ζήτησε από τις ιταλικές αρχές τέτοια αποδεικτικά στοιχεία, των οποίων η έλλειψη ήταν καθοριστική για την προσβαλλομένη απόφαση. Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς την πραγματογνωμοσύνη, την οποία προσκόμισαν οι ιταλικές αρχές κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, η Επιτροπή ουδέποτε ζήτησε επισήμως από τις ιταλικές αρχές να αποδείξουν ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις σκοπούσαν στη βελτίωση του περιβάλλοντος, τούτο δε ακόμη και αφού οι ιταλικές αρχές υποστήριξαν επανειλημμένως ότι οι ενισχύσεις αυτές σκοπούσαν στην προστασία του περιβάλλοντος. Μόνο σε περίπτωση υποβολής συγκεκριμένου αιτήματος παροχής συμπληρωματικών διευκρινίσεων και πληροφοριών και μη συμμορφώσεως των εθνικών αρχών προς αυτό θα

μπορούσε η Επιτροπή να καταλήξει ότι οι αρχές αυτές δεν στήριξαν τους ισχυρισμούς τους και δεν παρέσχαν τα αναγκαία στοιχεία ώστε να είναι η Επιτροπή σε θέση να εκτιμήσει τη συγκεκριμένη περίπτωση (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Σεπτεμβρίου 1996, C-241/94, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. I-4551, σκέψεις 36 και 37).

68 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η προσφεύγουσα δεν λαμβάνει υπόψη της την υποχρέωση που επιβάλλει το δεύτερο μέρος του παραρτήματος του κώδικα, στοιχείο α', το οποίο επιβάλλει στους επενδυτές να αποδείξουν ότι ελήφθη σαφώς η απόφαση να επιλεγούν υψηλότερα πρότυπα επιβάλλοντα την πραγματοποίηση επιπλέον επενδύσεων. Η υποχρέωση αυτή εξηγείται από το ιδιαίτερα αυστηρό πλαίσιο που διέπει τις ενισχύσεις υπέρ του περιβάλλοντος στον τομέα ΕΚΑΧ. Ομοίως, αν και η προσφεύγουσα αναφέρεται ορθώς στο σημείο 3.2.1 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις, παραλείπει στη συνέχεια να παράσχει την παραμικρή ένδειξη προκειμένου να αποδείξει ότι υποβλήθηκε σε πρόσθετες δαπάνες, αυστηρώς αναγκαίες για την επίτευξη πιο φιλόδοξων σκοπών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η προσφεύγουσα και οι ιταλικές αρχές όφειλαν να αποδείξουν ότι η αποδέκτρια της ενισχύσεως επιχείρηση αποφάσισε να επιλέξει υψηλότερα πρότυπα για την προστασία του περιβάλλοντος επιβάλλοντα την πραγματοποίηση επιπλέον επενδύσεων, ότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις δεν είχαν παραγωγικούς σκοπούς, ότι ήταν τεχνικώς δυνατόν να διατηρηθεί σε χρήση ο παλαιός εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος διά της προσαρμογής του στις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής και, εν τέλει, ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για να επιτραπεί η ενίσχυση. Με την αρχική απόφαση, η Επιτροπή αναφέρει όλες αυτές τις αμφιβολίες, παρέχοντας συνεπώς τόσο στο κράτος μέλος όσο και στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να προσδιορίσουν όλα τα αποδεικτικά στοιχεία που έπρεπε να προσκομισθούν χωρίς να είναι ανάγκη να ζητηθεί ρητώς να προσκομισθεί συγκεκριμένη πραγματογνωμοσύνη.

69 Στη συνέχεια, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή έκρινε εσφαλμένως ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις ήταν αναγκαίες λόγω της παλαιότητας των υφισταμένων εγκαταστάσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και της αδυναμίας προσαρμογής των εγκαταστάσεων αυτών στον νέο παραγωγικό εξοπλισμό. Η Επιτροπή κατέληξε ότι οι εγκαταστάσεις ήταν παλαιές χωρίς να στηριχθεί σε αντικειμενικά στοιχεία και χωρίς να λάβει υπόψη της την αρχή την

οποία προβλέπει το παράρτημα του κώδικα για την αξιολόγηση της παλαιότητας του εξοπλισμού και η οποία αφορά την εναπομένουσα διάρκεια ζωής της εγκαταστάσεως. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη της την πραγματογνωμοσύνη της 30ής Σεπτεμβρίου 1999, την οποία της γνωστοποίησαν οι ιταλικές αρχές κατόπιν αιτήματός της, η οποία αποδείκνυε ότι οι εγκαταστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος είχαν εναπομένουσα διάρκεια ζωής ίση με 25 % ή μεγαλύτερη. Επιπλέον, είναι σαφές ότι οι παλαιές εγκαταστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ήταν απολύτως ικανές να φέρουν, από τεχνικής απόψεως, το βάρος της ρυπάνσεως που θα προκαλούσε ο νέος παραγωγικός εξοπλισμός.

- 70 Επί του σημείου αυτού, η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να διατάξει, ως αποδεικτικό μέσο και κατ' εφαρμογήν των άρθρων 65 και 66 του Κανονισμού Διαδικασίας και του άρθρου 25 του Οργανισμού ΕΚΑΧ του Δικαστηρίου, τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης προκειμένου να αποδειχθεί ότι οι παλαιές εγκαταστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ήταν ικανές να λειτουργούν παράλληλα προς τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής, τούτο δε προκειμένου να ελεγχθεί η νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 71 Η Επιτροπή απαντά στο επιχείρημα αυτό ότι η προσφεύγουσα συγχέει την προϋπόθεση του πρώτου μέρους του παραρτήματος του κώδικα, στοιχείο β', σημείο ii, η οποία αφορά την επιταγή περί εναπομένουσας διάρκειας ζωής των υφισταμένων εγκαταστάσεων ποσοστού 25 % τουλάχιστον, με το απαρχαιωμένο των εγκαταστάσεων που μπορεί να ωθήσει τις επιχειρήσεις να τις αντικαταστήσουν ανεξαρτήτως της εναπομένουσας διάρκειας ζωής τους. Εν προκειμένω, η Επιτροπή όντως έλαβε υπόψη της την πραγματογνωμοσύνη της 30ής Σεπτεμβρίου 1999 και δεν αμφισβητεί τις διαπιστώσεις κατά τις οποίες η εναπομένουσα διάρκεια ζωής των εγκαταστάσεων ήταν τουλάχιστον 25 %. Πάντως, η προσβαλλομένη απόφαση δεν βασίζεται στη μη τήρηση της προϋποθέσεως αυτής, αλλά στο ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις ήταν απαρχαιωμένες και θα αντικαθίσταντο εν πάση περιπτώσει, στο πλαίσιο της πραγματοποιηθείσας ανακαινίσεως των εγκαταστάσεων παραγωγής. Συγκεκριμένα, η προσβαλλομένη απόφαση δεν θεωρεί πιστευτό το ότι η επιχείρηση μπορεί να ανανεώσει όλες τις εγκαταστάσεις παραγωγής της διατηρώντας σε λειτουργία τον παλιό εξοπλισμό για την προστασία του περιβάλλοντος, ελλείψει κάθε στοιχείου ικανού να αποδείξει ότι η λύση αυτή ήταν τεχνικώς εφικτή.
- 72 Συναφώς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι στο έγγραφο των ιταλικών αρχών της 15ης Φεβρουαρίου 2000 αναγράφεται ότι οι παραγωγικές επενδύσεις αποφασίστηκαν όχι

επειδή οι εγκαταστάσεις ήταν παλαιές, αλλά απαρχαιωμένες, διότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν πληρούσαν πλέον τις ανάγκες της παραγωγής. Επιπλέον, από την πραγματογνωμοσύνη της 30ής Σεπτεμβρίου 1999 προκύπτει ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος συνίσταντο στην αντικατάσταση, στη συμπλήρωση ή στην τροποποίηση μέρους των εγκαταστάσεων παραγωγής. Σε κανένα στάδιο της διοικητικής ούτε της ένδικης διαδικασίας ήταν η προσφεύγουσα σε θέση να εξηγήσει βάσει ποιας σχετικής με την οικονομία και με την παραγωγή λογικής θα χρησιμοποιούνταν εκ νέου οι παλαιοί μηχανισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ αντικαταστάθηκαν οι εγκαταστάσεις παραγωγής στις οποίες ενσωματώνονταν οι μηχανισμοί αυτοί.

73 Όσον αφορά το αίτημα της προσφεύγουσας για τη διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης, η Επιτροπή φρονεί ότι αυτή είναι περιττή για την επίλυση της διαφοράς, δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να υποκαταστήσει την Επιτροπή, λαμβανομένης υπόψη της ευρείας διακριτικής ευχέρειας την οποία αυτή διαθέτει, και να τροποποιήσει την άποψή της (διάταξη του προέδρου του τετάρτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου της 2ας Απριλίου 1998, T-86/96 R, Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen και Hapag Lloyd κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-641, σκέψη 74).

74 Τέλος, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η εκτίμηση της Επιτροπής που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 28 της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατά την οποία οι επενδύσεις δεν ήταν επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεως, διότι η επιχείρηση έπρεπε να προβεί σε νέες επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος λόγω του ότι ήταν εγκατεστημένη σε πυκνοκατοικημένη περιοχή και διότι, επομένως, τέτοιες επενδύσεις ήταν απαραίτητες από οικονομικής απόψεως προκειμένου να καταστεί δυνατή η συνέχιση των δραστηριοτήτων της προσφεύγουσας, ενέχει επίσης σοβαρά σφάλματα και δημιουργεί δυσμενή διάκριση.

75 Κατά την προσφεύγουσα, η εκτίμηση αυτή δεν είναι βάσιμη, διότι δεν υπείχε νομική υποχρέωση παύσεως της δραστηριότητάς της αν δεν πραγματοποιούσε εργασίες για την προστασία του περιβάλλοντος, δεδομένου ότι τηρούσε ήδη τα ισχύοντα περιβαλλοντικά πρότυπα. Επιπλέον, η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένως το έγγραφο των ιταλικών αρχών της 15ης Φεβρουαρίου 2000, το οποίο περιείχε το

στοιχείο που επικαλέσθηκε, διότι από το έγγραφο αυτό δεν προκύπτει ότι, χωρίς τις κοινοποιηθείσες επενδύσεις, η συνύπαρξη της επιχειρήσεως με το κέντρο του Riombino δεν ήταν πλέον δυνατή, αλλά μόνον ότι η πραγματοποίηση επενδύσεως για την προστασία του περιβάλλοντος θα διευκόλυνε τη συνύπαρξη αυτή στο μέλλον.

- 76 Επιπλέον, η προσφεύγουσα διερωτάται αν υπάρχουν άλλες περιπτώσεις στις οποίες έγινε εφαρμογή της αρχής την οποία επικαλείται η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 28 της προσβαλλομένης απόφασης. Κατά την προσφεύγουσα, η απόφαση 2000/66/EKAX της Επιτροπής, της 28ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με τις ενισχύσεις τις οποίες η Ιταλία προτίθεται να χορηγήσει στην επιχείρηση Acciaierie di Bolzano SpA (EE 2000, L 23, σ. 65), είναι το μοναδικό προηγούμενο. Στην υπόθεση εκείνη δόθηκε λύση αντίθετη προς αυτή που υιοθέτησε η Επιτροπή με την προσβαλλομένη απόφαση. Κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση είναι εσφαλμένη διότι εισάγει εντελώς διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με άλλες παρεμφερείς περιπτώσεις.
- 77 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι η προσφεύγουσα συγχέει τις αρχές που έχουν εφαρμογή στις ενισχύσεις οι οποίες σκοπούν στην προσαρμογή των υφισταμένων εγκαταστάσεων προς υποχρεωτικά πρότυπα με τις εφαρμοστέες στις ενισχύσεις που σκοπούν στην παρότρυνση των επιχειρήσεων να προβούν σε περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα πρότυπα αυτά. Εν προκειμένω, δεν υπάρχει κανένα νέο υποχρεωτικό πρότυπο και, επομένως, το καθοριστικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι το γεγονός ότι η επιχείρηση υφίστατο πολύ έντονη κοινωνική πίεση ικανή να την υποχρεώσει να προβεί στις επίμαχες επενδύσεις προκειμένου να είναι σε θέση να συνεχίσει την παραγωγή στο Riombino. Επιπλέον, η απόφαση που αφορά την Acciaierie di Bolzano δεν είναι συγκρίσιμη με την υπό κρίση διότι, στην υπόθεση εκείνη, η επιχείρηση απέδειξε ότι αποφάσισε «να επενδύσει σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα» απ' ό,τι θα ήταν αναγκαίο για να συμμορφωθεί με τα ισχύοντα περιβαλλοντικά πρότυπα.
- 78 Εξάλλου, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας, διότι η Επιτροπή δεν εξέθεσε τους αντικειμενικούς λόγους ούτε τα αντικειμενικά στοιχεία βάσει των οποίων έκρινε ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις συνδέονταν με την παραγωγή και δεν αφορούσαν την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι, η προσβαλλομένη απόφαση απλώς αμφισβήτησε τον συνιστάμενο στην προστασία του περιβάλλοντος σκοπό των κοινοποιηθεισών επενδύσεων, τον οποίο δέχθηκαν οι ιταλικές αρχές, παραλείποντας να αιτιολογήσει τη διαφωνία της και να παράσχει άλλα τεχνικά στοιχεία ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση την πραγματογνωμοσύνη που προσκόμισαν οι αρχές αυτές, με την

οποία προβλήθηκε ο περιβαλλοντικός χαρακτήρας των κοινοποιηθέντων μέτρων. Ωσαύτως, η προσβαλλομένη απόφαση δεν εκθέτει τους λόγους για τους οποίους οι εγκαταστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος έπρεπε, εν πάση περιπτώσει, να αντικατασταθούν και τους λόγους για τους οποίους οι εγκαταστάσεις αυτές δεν θα ήσαν τεχνικώς συμβατές με τον νέο παραγωγικό εξοπλισμό. Τέλος, η προσβαλλομένη απόφαση δεν εκθέτει για ποιο λόγο οι απαντήσεις των ιταλικών αρχών ήσαν ανεπαρκείς. Η Επιτροπή, κατά το μέτρο που της είχαν υποβληθεί έγγραφα, δεν μπορούσε να μην τα λάβει υπόψη της και έπρεπε να αποφανθεί επί των εγγράφων, είτε δεχόμενη τα συμπεράσματα των ιταλικών αρχών, είτε απορρίπτοντάς τα για τεχνικούς λόγους, σύμφωνα με την υποχρέωσή της να λάβει θέση επί των αντιρρήσεων και των παρατηρήσεων που διατυπώνει ένα κράτος μέλος (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2000, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 έως T-607/97, T-1/98, T-3/98 έως T-6/98 και T-23/98, Alzetta κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-2319, σκέψη 105).

- 79 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η υποχρέωση αιτιολογήσεως δεν είναι απόλυτη και ότι δεν υποχρεούται να απαντά σε όλα τα πραγματικά και νομικά ζητήματα τα οποία εγείρουν οι ενδιαφερόμενοι, αλλά πρέπει αποκλειστικώς να λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία που ασκούν επιρροή στη συγκεκριμένη περίπτωση. Επιπλέον, η πλημμέλεια της αιτιολογίας δεν καταλήγει πάντοτε στην ακύρωση, άπαξ η υπόλοιπη αιτιολογία παρέχει επαρκή βάση για την έκδοση της πράξεως (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Οκτωβρίου 1987, 119/86, Ισπανία κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4121). Συναφώς, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν μπορεί να της προσαφθεί ότι δεν παρέσχε, εν προκειμένω, τους αναγκαίους δικαιολογητικούς λόγους που αφορούν παραμέτρους μη εμπίπτουσες στο κανονιστικό πλαίσιο καθώς και πραγματικά περιστατικά τα οποία δεν εναπόκειται στην Επιτροπή αλλά στο κράτος μέλος και στην αποδέκτρια της ενισχύσεως επιχείρηση να αποδείξουν. Εν πάση περιπτώσει, με την αρχική απόφαση η Επιτροπή εξέθεσε πλήρως και λεπτομερώς τις επιφυλάξεις της και επισήμανε τα σημεία ως προς τα οποία οι ιταλικές αρχές και η προσφεύγουσα έπρεπε να παράσχουν τις αναγκαίες αποδείξεις, πράγμα το οποίο παρέλειψαν να πράξουν.

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 80 Στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως που ασκείται βάσει της Συνθήκης ΕΚΑΧ, το άρθρο 33, δεύτερη περίοδος, ΑΧ ορίζει ότι η εξέταση του Πρωτοδικείου «δεν

δύναται [...] να επεκτείνεται επί της εκτιμήσεως της καταστάσεως που απορρέει από οικονομικά γεγονότα ή περιστάσεις, ενόψει της οποίας [εκδόθηκε η απόφαση], εκτός αν προσάπτεται στην Επιτροπή ότι διέπραξε κατάχρηση εξουσίας ή ότι αγνόησε κατά έκδηλο τρόπο τις διατάξεις της παρούσας συνθήκης ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της».

- 81 Η Επιτροπή έκρινε, με την αιτιολογική σκέψη 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εκτίμηση της προκειμένης υποθέσεως έπρεπε να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια που εκτίθενται στο δεύτερο μέρος του παραρτήματος του κώδικα, στοιχείο α', το οποίο παραπέμπει επίσης στα κριτήρια που εκτίθενται στο πρώτο μέρος του παραρτήματος του κώδικα, στοιχείο β', σημείο ii. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι τα κριτήρια που θεσπίζουν οι διατάξεις αυτές είναι τα ακόλουθα. Πρώτον, οσάκις οι επιχειρήσεις επιλέγουν να αντικαταστήσουν τις εγκαταστάσεις τους, οι εν λόγω επενδύσεις δεν μπορούν, κατ' αρχήν, να τύχουν ενισχύσεως για την προστασία του περιβάλλοντος εφόσον κατέστησαν αναγκαίες για οικονομικούς λόγους ή λόγω της παλαιότητας των εγκαταστάσεων. Η εναπομένουσα διάρκεια ζωής των υφισταμένων εγκαταστάσεων πρέπει να ανέρχεται στο 25 % τουλάχιστον της συνολικής τους διάρκειας ζωής. Δεύτερον, οι οικείες ενισχύσεις πρέπει να ενθαρρύνουν την επιχείρηση να βελτιώσει «σημαντικά τα μέτρα» υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος. Αυτή η σημαντική βελτίωση των μέτρων μπορεί να συγκεκριμενοποιηθεί αν ο επενδυτής αποδείξει ότι ελήφθη σαφώς η απόφαση να επιλεγούν υψηλότερα πρότυπα επιβάλλοντα την πραγματοποίηση επιπλέον επενδύσεων, ότι δηλαδή υπήρχε λύση με χαμηλότερο κόστος η οποία ικανοποιούσε τα νέα περιβαλλοντικά πρότυπα.

- 82 Επιπλέον, στο σημείο 3.2.1 των κοινοτικών κανόνων για τις ενισχύσεις διατυπώνεται η αρχή ότι «οποιαδήποτε ενίσχυση που ενώ θεωρητικά αποσκοπεί σε μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος [...] στην πράξη αποτελεί γενική επένδυση» δεν εμπίπτει στους κοινοτικούς κανόνες για τις ενισχύσεις. Έτσι, το σημείο αυτό εντάσσεται στην ίδια λογική με αυτήν του πρώτου κριτηρίου του παραρτήματος του κώδικα που εκτίθεται ανωτέρω.

- 83 Υπενθυμίζεται επίσης ότι, όταν η Επιτροπή αποφασίζει να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, στο κράτος μέλος και στον δυνητικό δικαιούχο εναπόκειται να προβάλουν τα επιχειρήματά τους προκειμένου να αποδειχθεί ότι το σχέδιο

ενισχύσεως εμπίπτει στις προβλεπόμενες κατ' εφαρμογήν της Συνθήκης εξαιρέσεις, δεδομένου ότι αντικείμενο της διαδικασίας αυτής είναι ακριβώς να διαφωτισθεί η Επιτροπή επί του συνόλου των δεδομένων της υποθέσεως (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 1984, 84/82, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1451, σκέψη 13).

- 84 Μολονότι η Επιτροπή υποχρεούται, όταν κινεί επίσημη διαδικασία, να διατυπώνει με σαφήνεια τις αμφιβολίες της σχετικά με το συμβιβαστό της ενισχύσεως ώστε να καταστεί δυνατό στο κράτος μέλος και στους ενδιαφερομένους να παράσχουν εν προκειμένω τις καλύτερες δυνατόν απαντήσεις, γεγονός παραμένει ότι στον παρέχοντα την ενίσχυση και, ενδεχομένως, στον αποδέκτη της εναπόκειται να διαλύσει τις αμφιβολίες αυτές και να αποδείξει ότι η επένδυσή του πληροί την προϋπόθεση χορηγήσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 2001, C-17/99, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-2481, σκέψεις 41 και 45 έως 49). Επομένως, οι ιταλικές αρχές και η προσφεύγουσα όφειλαν να αποδείξουν ότι η επίμαχος επενδύσεις ήσαν επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεως για την προστασία του περιβάλλοντος και, ειδικότερα, ότι σκοπούσαν στην προστασία του περιβάλλοντος όπως απαιτούν οι κοινοτικοί κανόνες για τις ενισχύσεις και το παράρτημα του κώδικα (βλ., υπό την έννοια αυτή και κατ' αναλογία, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 1994, C-278/92 έως C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 49, και της 19ης Σεπτεμβρίου 2002, C-113/00, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-7601, σκέψη 70).

- 85 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που πραγματοποίησε η Lucchini στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, στο χαλυβουργείο και στις υψικαμίνους δεν ήσαν επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, διότι πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την παραγωγή και διότι οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι επενδύσεις αποφασίστηκαν ελεύθερα από την επιχείρηση για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος (αιτιολογική σκέψη 29). Προς τούτο, η Επιτροπή βασίζεται στα ακόλουθα στοιχεία: η πραγματοποίηση των επενδύσεων αυτών απέρρεε από την ανάγκη διασφάλισης της συνεχίσεως της δραστηριότητας σε πυκνοκατοικημένη περιοχή (αιτιολογική σκέψη 28) και, δεδομένου ότι η αντικατάσταση της εγκαταστάσεως αυτής οφειλόταν στο ότι ήταν τεχνικώς απαρχαιωμένη, ήταν δύσκολο να γίνει δεκτό ότι ο παλαιός εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος θα μπορούσε να παραμείνει ως έχει και να εξακολουθήσει να είναι συμβατός με τη νέα εγκατάσταση παραγωγής (αιτιολογικές σκέψεις 26 και 29).

Επί του ζητήματος αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος σκοπούσαν στο να καταστήσουν δυνατή τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχειρήσεως λόγω της εγκαταστάσεώς της σε πυκνοκατοικημένη περιοχή

86 Η προσβαλλομένη απόφαση επισημαίνει ότι οι ιταλικές αρχές δήλωσαν ότι η βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος είχε αποδειχθεί απαραίτητη ήδη πριν από το σχέδιο επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό και την ορθολογική οργάνωση των παραγωγικών εγκαταστάσεων, δεδομένου ότι η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε πυκνοκατοικημένη περιοχή. Επομένως, κατά την προσβαλλομένη απόφαση, η Επιτροπή δεν μπορούσε παρά να καταλήξει ότι «οι περιβαλλοντικές επενδύσεις ήταν απαραίτητες για να επιτρέψουν στην επιχείρηση να συνεχίσει να διεξάγει την οικονομική της δραστηριότητα και, κατά συνέπεια, ο καθοριστικός ρόλος των επενδύσεων ήταν οικονομικής φύσεως» (αιτιολογική σκέψη 28).

87 Ωστόσο, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα είναι εγκατεστημένη σε πυκνοκατοικημένη περιοχή ουδόλως την υποχρέωνε, «για οικονομικούς λόγους», να προβεί στις νέες επενδύσεις, δεδομένου ότι η μόνη υποχρέωση της προσφεύγουσας ήταν να συμμορφωθεί προς τα ισχύοντα υποχρεωτικά πρότυπα. Εντός αυτού του πλαισίου πρέπει να ερμηνευθεί ο ισχυρισμός των ιταλικών αρχών που επισήμαναν στην Επιτροπή, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, ότι η προσφεύγουσα επιθυμούσε να προβεί σε περαιτέρω ενέργειες σχετικά με τις επιβαλλόμενες από τα υποχρεωτικά πρότυπα, προκειμένου να καταστεί δυνατή «η συνύπαρξη της πραγματικότητας στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα και, συνεπώς, στη σχετική απασχόληση, με την κοινωνική πραγματικότητα που τη συνοδεύει» (πρώτη κοινοποίηση του πρώτου σχεδίου ενισχύσεως, σημείο 9, πρώτο εδάφιο). Συναφώς, δεν αμφισβητείται ότι οι υφιστάμενες στο εργοστάσιο του Riombino εγκαταστάσεις ήσαν σύμφωνες προς τα ισχύοντα υποχρεωτικά πρότυπα.

88 Επομένως, από τη βούληση της προσφεύγουσας να προβεί περαιτέρω ενέργειες σε σχέση με τις επιβαλλόμενες από τα ισχύοντα υποχρεωτικά πρότυπα, βελτιώνοντας σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, προκειμένου να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανησυχίες του πληθυσμού που ζει κοντά στην εγκατάστασή της, η Επιτροπή δεν μπορεί να συναγάγει ότι αυτές «θα είχαν ούτως ή άλλως πραγματοποιηθεί για οικονομικούς λόγους» υπό την έννοια του πρώτου μέρους του παραρτήματος του κώδικα, στοιχείο β', σημείο ii.

- 89 Κατά συνέπεια και χωρίς να είναι αναγκαίο να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της προβαλλομένης παραβιάσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων σε σχέση με την υπόθεση Acciaierie di Bolzano, πρέπει να συναχθεί ότι, κρίνοντας με την αιτιολογική σκέψη 28 της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι, δεδομένου ότι η επιχείρηση είναι εγκατεστημένη σε πυκνοκατοικημένη περιοχή, οι περιβαλλοντικές επενδύσεις ήταν απαραίτητες για να επιτρέψουν στην επιχείρηση να συνεχίσει την οικονομική της δραστηριότητα και, κατά συνέπεια, ο καθοριστικός ρόλος των επενδύσεων ήταν οικονομικής φύσεως, η Επιτροπή στηρίχτηκε, κακώς, σε κριτήριο που δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των εφαρμοστέων συναφώς. Συνεπώς, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη πάσχει νομικό σφάλμα.

Επί του ζητήματος αν οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή ως συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την παραγωγή, επί των αποδείξεων που προσκόμισαν οι ιταλικές αρχές και επί του ενδεχομένου λιγότερο δαπανηρής λύσεως

i) Επί των επενδύσεων στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως

— Επί του ζητήματος αν οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή ως συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την παραγωγή

- 90 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι το πρόγραμμα επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό και την ορθολογική οργάνωση των παραγωγικών εγκαταστάσεων που πραγματοποιήθηκε στο εργοστάσιο του Riombino το 1997 αφορούσε, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 18 ανωτέρω, αφενός, την αντικατάσταση της υψικαμίνου στις εγκαταστάσεις παραγωγής χυτοσιδήρου (αιτιολογική σκέψη 10) και, αφετέρου, την αντικατάσταση των υφισταμένων μετατροπών με νέους στο χαλυβουργείο (αιτιολογική σκέψη 11). Τα σχετικά με την παραγωγή μέτρα που γνωστοποιήθηκαν στην Επιτροπή με έγγραφο της 10ης Δεκεμβρίου 1997, στο πλαίσιο δύο δηλώσεων των ιταλικών αρχών σχετικών με σχέδια επενδύσεων για την παραγωγή που θα πραγματοποιούνταν στο εργοστάσιο αυτό, δεν αφορούσαν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως.

91 Με την αρχική απόφαση, η Επιτροπή έκρινε ότι ήταν αμφίβολο ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις που αφορούσαν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως —δηλαδή το νέο σύστημα μεταφοράς άνθρακα με οικολογική ταινία, τα συστήματα τροφοδοτήσεως των καμίνων, το σφράγισμα των καμίνων μέσω ειδικής κεραμικής συγκολλησεως, οι νέες πόρτες για τους θαλάμους οπτάνθρακα, το επιπλέον κουβούκλιο ηλεκτρισμού και οι προσαρμογές του σχεδίου φορτίσεως του συσσωρευτή 27 καμίνων της εγκαταστάσεως οπτανθρακοποιήσεως, μεταξύ άλλων— αποτελούσαν επενδύσεις που σκοπούσαν αποκλειστικά στην προστασία του περιβάλλοντος και δεν είχαν αποτελέσματα στη διαδικασία παραγωγής (βλ. την αρχική απόφαση, σ. 9, αριστερή στήλη, τρίτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος). Έτσι, η Επιτροπή δεν ισχυρίστηκε ότι οι εν λόγω επενδύσεις σκοπούσαν στην αντικατάσταση του εξοπλισμού παραγωγής της εγκαταστάσεως οπτανθρακοποιήσεως, αλλά αμφισβήτησε ωστόσο ότι ο σκοπός τους συνίστατο αποκλειστικώς στην προστασία του περιβάλλοντος και ότι δεν ασκούσαν επιρροή στη διαδικασία παραγωγής.

92 Το Πρωτοδικείο θεωρεί, ωστόσο, ότι η συλλογιστική αυτή δεν ασκεί επιρροή υπό το πρίσμα του εφαρμοστέου νομικού πλαισίου, δεδομένου ότι, μολονότι το παράρτημα του κώδικα απαγορεύει τις ενισχύσεις στις επενδύσεις οι οποίες θα ήσαν ούτως ή άλλως αναγκαίες για οικονομικούς λόγους ή λόγω της παλαιότητας των εγκαταστάσεων, το παράρτημα αυτό δεν απαγορεύει τις ενισχύσεις στις επενδύσεις που μπορούν να έχουν αποτέλεσμα επί της παραγωγικής διαδικασίας. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, το παράρτημα του κώδικα επιβάλλει μόνον την έκπτωση κάθε πλεονεκτήματος που συνδέεται προς τη μείωση του κόστους παραγωγής. Έτσι, προκειμένου οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις να είναι επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, δεν είναι ανάγκη να χρησιμεύουν αποκλειστικώς στην προστασία του περιβάλλοντος, εξαιρουμένου κάθε άλλου σκοπού, ούτε να μην έχουν καμία συνέπεια στην παραγωγική ικανότητα. Επενδύσεις οι οποίες σκοπούν στην προστασία του περιβάλλοντος δεν μπορούν να κριθούν μη επιλέξιμες απλώς και μόνο διότι μπορεί να ασκούν επιρροή στην παραγωγή.

93 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν ακολούθησε τη συλλογιστική αυτή, δεδομένου ότι θεωρεί απλώς ότι οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως —όπως εξάλλου και οι λοιπές επενδύσεις που κοινοποίησαν οι ιταλικές αρχές όσον αφορά την προσφεύγουσα— πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την παραγωγή. Η αιτιολογία αυτή μπορεί να διευκρινισθεί με το περιεχόμενο της αρχικής αποφάσεως, η οποία προέβλεπε ότι, ακόμη και αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις δεν συνδέονταν

άμεσα προς νέο παραγωγικό εξοπλισμό, ήσαν αναγκαίες για τη διασφάλιση της διάρκειας των επενδύσεων που σκοπούσαν στον εκσυγχρονισμό και στην επέκταση των εγκαταστάσεων παραγωγής ή για να μπορεί το εργοστάσιο να ανταποκριθεί στη νέα παραγωγική ικανότητα των εγκαταστάσεων (βλ. την αρχική απόφαση, σ. 3, αριστερή στήλη, προτελευταίο εδάφιο, δεύτερη περίοδος).

94 Παρά ταύτα, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι κακώς η προσβαλλομένη απόφαση θεωρεί ότι οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή συνέπεια επενδύσεων αναγκάων για την παραγωγή. Πράγματι, από το περιεχόμενο των δηλώσεων των ιταλικών αρχών οι οποίες αφορούν τα προαναφερθέντα σχέδια επενδύσεων στην παραγωγή που πραγματοποιήθηκαν στο εργοστάσιο του Riombino προκύπτει ότι αυτές οι παραγωγικές επενδύσεις δεν αφορούσαν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, αλλά μόνον την υψικάμινο και το χαλυβουργείο. Έτσι, η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει στο σημείο αυτό, δεδομένου ότι η εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως δεν αποτέλεσε αντικείμενο παραγωγικών επενδύσεων.

95 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, αν η προσβαλλομένη απόφαση και η αρχική απόφαση ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως αποτελούσαν την αναγκαία προϋπόθεση ή συνέπεια της ανακαίνισεως παραγωγικών εγκαταστάσεων στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν περιέχεται καμία εξήγηση στην προσβαλλομένη ούτε στην αρχική απόφαση δυνάμενη να δικαιολογήσει την εκτίμηση αυτή και ότι, κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση θα πάσχει στην περίπτωση αυτή από έλλειψη αιτιολογίας.

96 Τέλος, αν η προσβαλλομένη απόφαση και η αρχική απόφαση ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως αποτελούσαν αναγκαία προϋπόθεση ή συνέπεια της ανακαίνισεως των εγκαταστάσεων παραγωγής εν γένει, επισημαίνεται ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας η Επιτροπή έλαβε από τις ιταλικές αρχές λεπτομερείς εξηγήσεις για τον σχετικό με την προστασία του περιβάλλοντος χαρακτήρα διαφόρων επενδύσεων στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, ιδίως όσον αφορά τον τρόπο κατά τον οποίο οι επενδύσεις αυτές θα μείωναν τις εκπομπές αερίων και σκόνης και ότι, κατόπιν των εξηγήσεων αυτών, η Επιτροπή δεν μπορούσε απλώς να ισχυριστεί, χωρίς καμία αιτιολογία ότι οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως πραγματο-

ποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την παραγωγή. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι το παράρτημα του κώδικα προβλέπει ότι η Επιτροπή πρέπει να απευθύνεται προς ανεξαρτήτους εμπειρογνώμονες για την εξέταση των κρατικών ενισχύσεων υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, πράγμα το οποίο θα παρείχε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διευκρινίσει την επιχειρηματολογία της επί του σημείου αυτού.

— Επί των αποδείξεων που παρέσχαν οι ιταλικές αρχές

97 Το Πρωτοδικείο κρίνει επίσης ότι κακώς η προσβαλλομένη απόφαση εκθέτει ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο για να αποδείξουν ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως οφείλονταν στην ελεύθερη απόφαση της επιχειρήσεως να βελτιώσει την προστασία του περιβάλλοντος. Πράγματι, από πλείονα έγγραφα τα οποία οι ιταλικές αρχές προσκόμισαν στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας προκύπτει ότι οι αρχές αυτές παρέσχαν επανειλημμένως στην Επιτροπή στοιχεία καθιστώντα δυνατό τον χαρακτηρισμό της βουλήσεως της προσφεύγουσας να υιοθετήσει στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως αυστηρότερα οικολογικά πρότυπα από τα υποχρεωτικώς ισχύοντα, τούτο δε προκειμένου να βελτιώσει σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος.

98 Έτσι, τα έγγραφα με τα οποία οι ιταλικές αρχές κοινοποίησαν το πρώτο και το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων στις 16 Μαρτίου και στις 29 Νοεμβρίου 1999 περιείχαν περιγραφή των σκοπούμενων επενδύσεων στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως (βλ. έγγραφα της 16ης Μαρτίου και της 29ης Νοεμβρίου 1999, σημείο 9) καθώς και έκθεση των πλεονεκτημάτων για το περιβάλλον τα οποία μπορούσαν να επιτευχθούν κατόπιν των επενδύσεων αυτών (βλ. έγγραφο της 16ης Μαρτίου 1999, σημείο 10, και έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 1999, σημείο 10).

99 Ομοίως, απαντώντας σε ρητό αίτημα που διατύπωσε η Επιτροπή στις 19 Απριλίου 1999 με αντικείμενο να της γνωστοποιηθούν το επίπεδο ρυπάνσεως του περιβάλλοντος την οποία προκαλούν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και το επίπεδο ρυπάνσεως που απορρέει από τα σχεδιαζόμενα μέτρα σε σχέση με τα ισχύοντα

υποχρεωτικά πρότυπα, οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν τα ζητηθέντα πληροφοριακά στοιχεία ως παράρτημα του από 29 Νοεμβρίου 1999 εγγράφου τους. Το παράρτημα αυτό περιείχε έναν πίνακα στον οποίο αναγράφονταν, για την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και για κάθε επένδυση που προβλεπόταν για την εγκατάσταση αυτή, πρώτον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών σύμφωνα με τα υποχρεωτικά πρότυπα, δεύτερον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών που προκαλούν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και, τρίτον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών που θα έπρεπε να επιτευχθεί κατόπιν των κοινοποιηθεισών επενδύσεων. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στην αρχική απόφαση. Από τον πίνακα αυτόν προκύπτει, αφενός, ότι οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις οπτανθρακοποιήσεως ήσαν σύμφωνες προς τα υποχρεωτικά πρότυπα για τις ρυπαίνουσες εκπομπές και, αφετέρου, ότι τα επίπεδα που επιτεύχθηκαν κατόπιν των σχεδιαζόμενων μέτρων ήσαν χαμηλότερα από τα επίπεδα που επιτυγχάνονταν με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις και, συνεπώς, χαμηλότερα από τα προβλεπόμενα από τα υποχρεωτικά πρότυπα.

100 Επιπλέον, απαντώντας σε αίτημα που διατύπωσε η Επιτροπή στις 19 Απριλίου 1999, με αντικείμενο την κατάρτιση ανεξάρτητης πραγματογνωμοσύνης, προκειμένου να αποδειχθεί ότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις δεν αντιστοιχούσαν σε επενδύσεις οι οποίες θα ήσαν ούτως ή άλλως αναγκαίες λόγω της παλαιότητας των εγκαταστάσεων και ότι η διάρκεια ζωής των εγκαταστάσεων αυτών είναι ακόμη αρκούντως μακρά (25 % τουλάχιστον, σύμφωνα με το παράρτημα του κώδικα), οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν την πραγματογνωμοσύνη. Η πραγματογνωμοσύνη αυτή αποδεικνύει ότι η διάρκεια ζωής των εγκαταστάσεων τις οποίες αφορούν οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις υπερβαίνει το 25 %. Η πραγματογνωμοσύνη αυτή εξετάζει επίσης όλες τις σχεδιαζόμενες εργασίες προκειμένου να προσδιοριστεί η κατάσταση πριν και μετά την παρέμβαση. Στο πλαίσιο της εξέτασής αυτής, περιγράφει με σαφήνεια σε τι συνίσταται έκαστη παρέμβαση και καθορίζει τη βελτίωση που αναμένεται να επιτευχθεί κατόπιν των επενδύσεων αυτών.

101 Τέλος, απαντώντας σε μεταγενέστερο αίτημα που διατύπωσε η Επιτροπή στις 17 Ιανουαρίου 2000, με αντικείμενο να της γνωστοποιηθεί το επίπεδο ρυπάνσεως του περιβάλλοντος που απορρέει από τα προβλεπόμενα στο δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων μέτρα για την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, σε σχέση με τα υποχρεωτικά πρότυπα και σε σχέση με τις προηγουμένως πραγματοποιηθείσες επενδύσεις, καθώς και το είδος προσαρμογής που πραγματοποιήθηκε σε κάθε εγκατάσταση, οι ιταλικές αρχές γνωστοποίησαν τα ζητηθέντα στοιχεία με το από 15 Φεβρουαρίου 2000 έγγραφό τους. Η αρχική απόφαση («Αποτελέσματα των επενδύσεων για το περιβάλλον», πίνακας 1) περιλαμβάνει, για τις διάφορες επενδύσεις που

προβλέπονται για την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, πρώτον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών που πρέπει να τηρείται σύμφωνα με τα υποχρεωτικά πρότυπα, δεύτερον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών πριν από τις επενδύσεις τις οποίες αφορά το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων, τρίτον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών που επιτεύχθηκε λόγω των επενδύσεων τις οποίες αφορά το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων και, τέταρτον, το επίπεδο ρυπαινουσών εκπομπών που θα έπρεπε να επιτευχθεί κατόπιν των επενδύσεων που κοινοποιήθηκαν με το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων. Από τον εν λόγω πίνακα προκύπτει ότι, μετά το δεύτερο σχέδιο, η μείωση του επιπέδου των υφισταμένων πριν από το πρώτο σχέδιο ρυπαινουσών εκπομπών ανερχόταν σε 25 % περίπου.

102 Ούτε στο πλαίσιο της αρχικής αποφάσεως ούτε στο πλαίσιο της προσβαλλομένης αποφάσεως επικαλέστηκε η Επιτροπή επιχειρήματα ικανά να αντικρούσουν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισαν οι ιταλικές αρχές, τα οποία αποδείκνυαν λεπτομερώς τις διάφορες συμβολές υπέρ του περιβάλλοντος οι οποίες θα απέρρεαν από τις σχεδιαζόμενες επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και καθιστούσαν δυνατό τον ποσοτικό υπολογισμό των συμβολών αυτών.

103 Επομένως, η προσβαλλομένη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη καθόσον διαπιστώνει, χωρίς να αναλύει τα προπαρατεθέντα στοιχεία, ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο για να αποδείξουν ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως οφείλονταν στην ελεύθερη απόφαση της επιχειρήσεως να βελτιώσει την προστασία του περιβάλλοντος.

— Επί της υπάρξεως λιγότερο δαπανηρής λύσεως

104 Όσον αφορά το ζήτημα αν υπήρχε λιγότερο δαπανηρή λύση ή αν ο παλαιός εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος ήταν συμβατός προς τη «νέα εγκατάσταση παραγωγής», αρκεί να επισημανθεί ότι οι παραγωγικές επενδύσεις τις οποίες οι ιταλικές αρχές δήλωσαν στην Επιτροπή στις 10 Δεκεμβρίου 1997 δεν αφορούσαν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, αλλά μόνον την υψικάμινο και το χαλυβουργείο.

105 Συνεπώς, ελλείψει τέτοιων παραγωγικών επενδύσεων και λαμβανομένων υπόψη της εναπομένουσας διάρκειας ζωής του παλαιού εξοπλισμού της εγκαταστάσεως οπτανθρακοποιήσεως για την προστασία του περιβάλλοντος, βεβαιούμενης από την πραγματογνωμοσύνη που προσκομίστηκε κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, καθώς και των ενδείξεων που παρέσχαν οι ιταλικές αρχές προκειμένου να συγκριθεί το επίπεδο ρυπάνσεως του περιβάλλοντος πριν και μετά τις κοινοποιηθείσες επενδύσεις, οι αρχές αυτές μπορούσαν πράγματι να ισχυριστούν ότι ο εξοπλισμός της εγκαταστάσεως οπτανθρακοποιήσεως για την προστασία του περιβάλλοντος μπορούσε ακόμη να λειτουργεί και, επομένως, αποτελούσε τη λιγότερο δαπανηρή λύση προς συμμόρφωση προς τα ισχύοντα πρότυπα για την προστασία του περιβάλλοντος. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή όφειλε να αποδείξει ότι ο παλαιός εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος δεν μπορούσε να λειτουργήσει.

106 Κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη καθόσον διαπιστώνει ότι «δεν υποβλήθηκε καμία απόδειξη για το ότι πράγματι αυτοί υπήρξαν οι λόγοι για τη λήψη των αποφάσεων ή για το ότι ο παλαιός εξοπλισμός θα μπορούσε να είναι συμβατός με τη νέα εγκατάσταση παραγωγής» (προσβαλλομένη απόφαση, αιτιολογική σκέψη 26) ή ότι «είναι δύσκολο να υποστηριχθεί ότι, αφ' ης στιγμής αντικατασταθεί η κύρια εγκατάσταση παραγωγής ως πεπαλαιωμένη από τεχνική άποψη, θα είναι σε θέση να συνεχίσει να λειτουργεί ομαλά ο εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος» (αιτιολογική σκέψη 27).

— Επί του ζητήματος αν οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως καθιστούσαν δυνατή τη σημαντική βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος

107 Η προσβαλλομένη απόφαση (αιτιολογική σκέψη 35) επισημαίνει ότι οι βελτιώσεις της προστασίας του περιβάλλοντος που απορρέουν από το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων, το οποίο κοινοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 1999, πρέπει να συγκριθούν με αυτές του δευτέρου σχεδίου, το οποίο κοινοποιήθηκε τον Μάρτιο του 1999, και όχι με τα προγενέστερα του πρώτου σχεδίου επίπεδα. Συναφώς, η προσβαλλομένη απόφαση εκθέτει ότι «οι ιταλικές αρχές δεν κοινοποίησαν το δεύτερο τμήμα των επενδύσεων ως παράρτημα στην πρώτη κοινοποίηση» και ότι οι ίδιες οι ιταλικές

αρχές «θεώρησαν ως αρχικά επίπεδα ρύπανσης εκείνα που είχαν επιτευχθεί με τις κοινοποιηθείσες επενδύσεις τον Μάρτιο [του 1999]». Επί της βάσεως αυτής, η απόφαση θεωρεί ότι οι βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν κατόπιν του δευτέρου σχεδίου ενισχύσεων δεν είναι σημαντικές, πράγμα το οποίο οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις που κοινοποιήθηκαν με το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων δεν είναι επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεως για την προστασία του περιβάλλοντος.

¹⁰⁸ Η επιχειρηματολογία αυτή είναι ουσία αβάσιμη. Είναι ανακριβές να λέγεται ότι οι ιταλικές αρχές δεν κοινοποίησαν το δεύτερο τμήμα των επενδύσεων ως παράρτημα του πρώτου τμήματος, δεδομένου ότι το πρώτο σχέδιο ενισχύσεων κοινοποιήθηκε αρχικά στις 16 Μαρτίου και υποβλήθηκε εκ νέου στις 29 Νοεμβρίου 1999, μαζί με το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων. Τα δύο σχέδια συνδέονται στενά. Συγκεκριμένα, τόσο το πρώτο όσο και το δεύτερο σχέδιο ενισχύσεων σκοπούν στην παύση της ελευθερώσεως ανθρακοκόνεως και αερίων. Προς επίτευξη της παύσεως της ελευθερώσεως σκόνης, τα δύο σχέδια προέβλεπαν την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού για την προστασία του περιβάλλοντος στο επίπεδο του τροφοδότη και της χοάνης (μέτρο Α.4 του πρώτου σχεδίου ενισχύσεων και μέτρο Α.1 του δευτέρου σχεδίου ενισχύσεων). Ομοίως, προς επίτευξη της παύσεως της εκπομπής αερίων, τα δύο σχέδια προέβλεπαν την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού για την προστασία του περιβάλλοντος σε σχέση με τις πόρτες των θαλάμων οπτάνθρακα (μέτρα Α.6 έως Α.8 του πρώτου σχεδίου ενισχύσεων και μέτρα Α.3 έως Α.6 του δευτέρου σχεδίου ενισχύσεων).

¹⁰⁹ Επιπλέον, απαντώντας στις ερωτήσεις που διατύπωσε η Επιτροπή στις 17 Ιανουαρίου 2000, αφορώσες τα σχεδιαζόμενα μέτρα ως προς την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως στο πλαίσιο του δευτέρου σχεδίου ενισχύσεων, οι ιταλικές αρχές επισήμαναν ακριβώς, με το έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 2000, ότι «το μέτρο που αφορά την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, του οποίου η εφαρμογή μελετάται στο εν λόγω σχέδιο, αποτελεί προέκταση του προηγούμενως κοινοποιηθέντος μέτρου (αριθ. 145/99)» και ότι, μολονότι το μέτρο αυτό αποφασίστηκε εκ των υστέρων και ανεξαρτήτως, «έχει ως αντικείμενο τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο προηγούμενων μέτρων, μειώνοντας ακόμη περισσότερο τα επίπεδα ρυπάνσεως που οφείλονται στις μη δυνάμενες να εκκενωθούν εκπομπές». Ομοίως, με τις παρατηρήσεις τους επί της αρχικής αποφάσεως, οι ιταλικές αρχές επισήμαναν ότι, «μολονότι κοινοποιήθηκαν σε δύο στάδια, οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην εγκατάσταση

οπτανθρακοποιήσεως πραγματοποιήθηκαν στη συνέχεια στο πλαίσιο ενιαίου προγράμματος· κατά συνέπεια, τα αποτελέσματα από πλευράς ορίων εκπομπών προς σύγκριση με την προηγούμενη κατάσταση είναι τα γνωστοποιηθέντα μετά την πραγματοποίηση της δεύτερης επενδύσεως» (έγγραφο της 18ης Ιουλίου 2000, σ. 5).

- 110 Επιπλέον, η προσβαλλομένη απόφαση δεν μπορεί να διαπιστώνει ότι οι ιταλικές αρχές θεώρησαν ως αρχικά επίπεδα ρυπάνσεως εκείνα που είχαν επιτευχθεί με τις κοινοποιηθείσες επενδύσεις τον Μάρτιο του 1999, χωρίς να λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι, κατά τον τρόπο αυτόν, οι ιταλικές αρχές παρέσχαν απλώς και μόνο στην Επιτροπή τα στοιχεία που τους είχε ζητήσει. Συγκεκριμένα, οι ιταλικές αρχές υπέβαλαν, με έγγραφο της 15ης Φεβρουαρίου 2000, πίνακα στον οποίο αναγράφονταν λεπτομερώς το επίπεδο ρυπαινοουσών εκπομπών που έπρεπε να τηρείται σύμφωνα με τα υποχρεωτικά πρότυπα, το επίπεδο μετά το πρώτο σχέδιο και το επίπεδο μετά το δεύτερο σχέδιο, τούτο δε προκειμένου να ανταποκριθούν στα αιτήματα που διατύπωσε η Επιτροπή με το έγγραφο της 17ης Ιανουαρίου 2000.
- 111 Κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει από έλλειψη αιτιολογίας, καθόσον θεωρεί απλώς ότι τα αποτελέσματα των επενδύσεων, όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος, τα οποία επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του δευτέρου σχεδίου ενισχύσεων, πρέπει να συγκριθούν με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά το πέρας του πρώτου σχεδίου και με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από το πρώτο σχέδιο, χωρίς να επισημαίνει ποιες σκέψεις ώθησαν την Επιτροπή να αντικρούσει τους λόγους που εξέθεσαν οι ιταλικές αρχές στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.
- Συμπέρασμα ως προς την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως
- 112 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όσον αφορά τις επενδύσεις που κοινοποίησαν οι ιταλικές αρχές ως προς την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, η προσβαλλομένη απόφαση πάσχει για τους ακόλουθους λόγους.
- 113 Πρώτον, η διαπίστωση ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την

παραγωγή είναι εσφαλμένη όσον αφορά την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, λόγω του ότι οι ιταλικές αρχές δεν δήλωσαν παραγωγικές επενδύσεις όσον αφορά την εγκατάσταση αυτή, και ανεπαρκώς αιτιολογημένη, από πλευράς του άρθρου 15 ΑΧ, υπό την έννοια ότι από την προσβαλλομένη απόφαση δεν προκύπτει πώς είναι δυνατόν, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εξηγήσεων που έδωσαν οι ιταλικές αρχές, οι επενδύσεις που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως να πραγματοποιήθηκαν ως αναγκαία προϋπόθεση ή συνέπεια της ανακαινίσεως των παραγωγικών εγκαταστάσεων στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο ή ως προϋπόθεση ή συνέπεια επενδύσεων αναγκαίων για την παραγωγή εν γένει.

114 Δεύτερον, η διαπίστωση ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν κανένα στοιχείο για να αποδείξουν ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως οφείλονταν στην ελεύθερη απόφαση της επιχείρησης να βελτιώσει την προστασία του περιβάλλοντος είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη, από πλευράς του άρθρου 15 ΑΧ, κατά το μέτρο που η προσβαλλομένη απόφαση δεν εξετάζει τα σχετικά στοιχεία που γνωστοποίησαν οι ιταλικές αρχές στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

115 Τρίτον, οι διαπιστώσεις ότι «δεν υποβλήθηκε καμία απόδειξη για το ότι πράγματι αυτοί υπήρξαν οι λόγοι για τη λήψη των αποφάσεων ή για το ότι ο παλαιός εξοπλισμός θα μπορούσε να είναι συμβατός με τη νέα εγκατάσταση παραγωγής» και ότι «είναι δύσκολο να υποστηριχθεί ότι, αφ' ης στιγμής αντικατασταθεί η κύρια εγκατάσταση παραγωγής ως πεπαλαιωμένη από τεχνική άποψη, θα είναι σε θέση να συνεχίσει να λειτουργεί ομαλά ο εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος» είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένες από πλευράς του άρθρου 15 ΑΧ, κατά το μέτρο που η προσβαλλομένη απόφαση δεν εκθέτει τους λόγους για τους οποίους δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία που γνωστοποίησαν επί του ζητήματος αυτού οι ιταλικές αρχές στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

116 Τέλος, τέταρτον, η διαπίστωση ότι το αποτέλεσμα των επενδύσεων, όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος, το οποίο επιτεύχθηκε στο πλαίσιο του δευτέρου σχεδίου ενισχύσεων, πρέπει να συγκριθεί με τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν κατά το πέρας του πρώτου σχεδίου και με την κατάσταση που επικρατούσε πριν

από το πρώτο σχέδιο είναι εσφαλμένη, καθόσον η Επιτροπή δεν επισημαίνει τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι έπρεπε να αποστεί των πληροφοριακών στοιχείων που γνωστοποίησαν επί του ζητήματος αυτού οι ιταλικές αρχές στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας.

ii) Επί των επενδύσεων στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο

- 117 Όσον αφορά τις κοινοποιηθείσες από τις ιταλικές αρχές επενδύσεις ως προς την υψικάμινο και το χαλυβουργείο, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη της προσφεύγουσας ότι κακώς η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι επενδύσεις αυτές αποφασίστηκαν ελεύθερα από την επιχείρηση για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος.
- 118 Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς τις επενδύσεις που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, για τις οποίες δεν υπήρχαν νέες παραγωγικές εγκαταστάσεις, η απόδειξη της ελλείψεως οικονομικών λόγων οι οποίοι αποτέλεσαν το κίνητρο για τις επενδύσεις στους εξοπλισμούς της υψικάμινο και του χαλυβουργείου για την προστασία του περιβάλλοντος είναι απαραίτητη λόγω των τροποποιήσεων που επήλθαν στον παραγωγικό εξοπλισμό των ίδιων αυτών εγκαταστάσεων.
- 119 Βεβαίως, αληθεύει ότι οι ιταλικές αρχές παρέσχαν στην Επιτροπή, όπως και στην περίπτωση της εγκαταστάσεως οπτανθρακοποιήσεως, στοιχεία που καθιστούσαν δυνατό να αποδειχθεί ότι ο νέος εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο θα βελτίωναν την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι, η κοινοποίηση του πρώτου σχεδίου ενισχύσεων στην οποία προέβησαν οι ιταλικές αρχές στις 16 Μαρτίου και στις 29 Νοεμβρίου 1999 περιείχε και περιγραφή των σχεδιαζομένων επενδύσεων στις δύο αυτές εγκαταστάσεις και έκθεση των πλεονεκτημάτων που μπορούσαν να επιτευχθούν κατόπιν των επενδύσεων αυτών. Ομοίως, απαντώντας στο αίτημα της Επιτροπής της 19ης

Απριλίου 1999, αφορών το επίπεδο ρυπάνσεως του περιβάλλοντος την οποία προκαλούν οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις και το επίπεδο ρυπάνσεως που απορρέει από τα σχεδιαζόμενα μέτρα σε σχέση με τα ισχύοντα υποχρεωτικά πρότυπα, οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν με το από 29 Νοεμβρίου 1999 έγγραφό τους δύο πίνακες στους οποίους εκτέθηκαν λεπτομερώς τα απαιτούμενα στοιχεία για την υψικάμινο και για το χαλυβουργείο αντιστοιχώς. Από τους πίνακες αυτούς προκύπτει ότι οι υφιστάμενοι στις δύο αυτές εγκαταστάσεις εξοπλισμοί ήσαν επίσης σύμφωνοι με τα επίπεδα ρυπαινουσών εκπομπών που επιβάλλουν τα υποχρεωτικά πρότυπα και ότι τα επιτευχθέντα πριν από τη λήψη μέτρων επίπεδα ήσαν χαμηλότερα από αυτά. Επιπλέον, η πραγματογνωμοσύνη την οποία προσκόμισαν οι ιταλικές αρχές εξέτασε επίσης τις επενδύσεις που αφορούσαν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο, προκειμένου να προσδιορίσει την κατάσταση πριν και μετά την παρέμβαση, και εξέθεσε λεπτομερώς τη βελτίωση που θα επιτυγχανόταν κατόπιν των σχεδιαζόμενων επενδύσεων στους εξοπλισμούς των δύο αυτών εγκαταστάσεων.

120 Ωστόσο, μολονότι αληθεύει ότι τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν τη βούληση της προσφεύγουσας να υιοθετήσει αυστηρότερα οικολογικά πρότυπα και να βελτιώσει έτσι σημαντικά τα μέτρα υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος, οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις που αφορούσαν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο αποφασίστηκαν ελεύθερα από την επιχείρηση για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και δεν οφείλονταν σε οικονομικούς λόγους.

121 Με την αρχική απόφαση, η Επιτροπή εξέθεσε σαφώς τις αμφιβολίες της ως προς το αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις στις εγκαταστάσεις αυτές είχαν ως κίνητρο την προστασία του περιβάλλοντος ή οικονομικούς λόγους και επισήμανε ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν σχετικές αποδείξεις.

122 Έτσι, η απόφαση αυτή επισήμανε κατ' αρχάς ότι προείχε να γίνει γνωστός ο λόγος για τον οποίο ο επενδυτής είχε αποφασίσει να προβεί στις επενδύσεις αυτές, δεδομένου ότι το παράρτημα του κώδικα ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα απέκλειε τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται για οικονομικούς λόγους. Στη συνέχεια, η απόφαση εξέθεσε ότι από μια πρώτη εξέταση των υποβληθέντων πληροφοριακών στοιχείων συναγόταν το συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν για οικονομικούς προπάντων λόγους.

- 123 Η αρχική απόφαση υπογράμμισε επίσης ότι οι ιταλικές αρχές δεν είχαν προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι οι επενδύσεις πραγματοποιήθηκαν για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος και όχι για οικονομικούς λόγους. Η απόφαση αυτή εξέθεσε επιπλέον ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι, κατά την αντικατάσταση των εξοπλισμών ή των εγκαταστάσεων, ο επενδυτής είχε λάβει σαφώς την απόφαση να επιλέξει πρότυπα υψηλότερου επιπέδου, επιβάλλοντα την πραγματοποίηση επιπλέον επενδύσεων, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι υπήρχε λιγότερο δαπανηρή λύση, η οποία ανταποκρινόταν στα νόμιμα πρότυπα.
- 124 Οι ιταλικές αρχές απάντησαν στις διατυπωθείσες με την αρχική απόφαση επιφυλάξεις με το έγγραφο της 18ης Ιουλίου 2000, στο οποίο περιορίστηκαν να βεβαιώσουν εκ νέου ότι ο σκοπός των κοινοποιηθεισών επενδύσεων στις εγκαταστάσεις της υψικαμίνου και του χαλυβουργείου συνίστατο στην προστασία του περιβάλλοντος και δεν ήταν οικονομικός, χωρίς να παράσχουν συμπληρωματικές εξηγήσεις και χωρίς να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού.
- 125 Έτσι, οι ιταλικές αρχές υποστήριξαν «ότι προκύπτει σαφώς από τα ανωτέρω διευκρινισθέντα ότι κοινοποιήθέν σχέδιο επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκε με σκοπό τη σημαντική βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος, ανεξαρτήτως των επενδύσεων παραγωγικού χαρακτήρα [...]» και «ότι από τα ανωτέρω διευκρινισθέντα προκύπτει σαφώς ότι η εταιρία Lucchini αποφάσισε να επιλέξει σημαντικά υψηλότερα επίπεδα προστασίας του περιβάλλοντος, ανεξαρτήτως των παραγωγικών επενδύσεων οι οποίες δεν απαιτούσαν καμία επένδυση υπό τη μορφή συστήματος για την προστασία του περιβάλλοντος προκειμένου να τηρηθούν τα ισχύοντα πρότυπα ως προς τις εκπομπές, και ότι, συνεπώς, όλες οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις [έπρεπε] να θεωρηθούν ως πρόσθετες».
- 126 Οι απαντήσεις αυτές δεν συνοδεύονταν από πρόσθετα στοιχεία προκειμένου να αποδειχθεί ότι υπήρχε λιγότερο δαπανηρή λύση και ότι, επομένως, η επιχείρηση

είχε σαφώς επιλέξει την εφαρμογή αυστηρότερων προτύπων επιβαλλόντων την πραγματοποίηση επιπλέον επενδύσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, τέτοιοι ισχυρισμοί δεν μπορούν να αντικρούσουν τις αμφιβολίες που εξέφρασε η Επιτροπή με την αρχική απόφαση ως προς το αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις στις δύο επίμαχες εγκαταστάσεις είχαν ως κίνητρο την προστασία του περιβάλλοντος και όχι οικονομικούς λόγους.

127 Επιπλέον, όσον αφορά το αν οι υφιστάμενοι εξοπλισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος ήσαν συμβατοί με τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής, η προσβαλλομένη απόφαση επισημαίνει ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν κανένα αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του ισχυρισμού ότι οι παλαιοί εξοπλισμοί για την προστασία του περιβάλλοντος θα ήσαν πράγματι συμβατοί με τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής, με την αιτιολογία ότι οι εξοπλισμοί αυτοί δεν ήσαν πεπαλαιωμένοι και ότι μπορούσαν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται με τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής σύμφωνα με τα οικολογικά πρότυπα (αιτιολογικές σκέψεις 25 και 26).

128 Στο πλαίσιο της ίδιας συλλογιστικής, η προσβαλλομένη απόφαση επισημαίνει, πρώτον, ότι ο ισχυρισμός αυτός των ιταλικών αρχών δεν είναι πιστευτός κατά μείζονα λόγο διότι, λαμβανομένης υπόψη της παλαιότητας των εγκαταστάσεων, οι οποίες χρονολογούνται από το 1971 και το 1978, είναι ακόμη δυσκολότερο να γίνει δεκτό ότι ο παλιός εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος θα μπορούσε να διατηρηθεί σε λειτουργία παράλληλα με τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής, δεύτερον, ότι η πραγματογνωμοσύνη βεβαιώνει ότι η διάρκεια ζωής των περιβαλλοντικών εξοπλισμών αντιστοιχεί σε εκείνη του εργοστασίου στοιχείο του οποίου αποτελούν και, τρίτον, ότι, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης αντικατάστασης των εγκαταστάσεων παραγωγής λόγω του ήσαν απαρχαιωμένες, είναι δύσκολο να γίνει δεκτό ότι ο προσαρτημένος σ' αυτές εξοπλισμός για την προστασία του περιβάλλοντος θα μπορούσε να συνεχίσει να λειτουργεί ομαλά (αιτιολογική σκέψη 27).

129 Αν οι παλαιοί εξοπλισμοί της υψικαμίνου και του χαλυβουργείου για την προστασία του περιβάλλοντος ήσαν συμβατοί με τις νέες εγκαταστάσεις παραγωγής και αν

μπορούσαν έτσι να καταστήσουν δυνατή τη συμμόρφωση προς τα ισχύοντα υποχρεωτικά πρότυπα, ενώ οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις αποφασίστηκαν ελεύθερα από την επιχείρηση για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος, δεδομένου ότι πρόκειται κατ' ανάγκη περί προσθέτων επενδύσεων που καθιστούν δυνατό να υιοθετηθούν ακόμη αυστηρότερα από τα ισχύοντα πρότυπα, προς τα οποία ανταποκρινόταν ήδη ο παλαιός εξοπλισμός, επιβάλλεται ωστόσο η διαπίστωση ότι οι ιταλικές αρχές ουδόλως προσκόμισαν αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι οι παλαιοί εξοπλισμοί της υψικάμινου και του χαλυβουργείου για την προστασία του περιβάλλοντος ήταν συμβατοί με τους νέους παραγωγικούς εξοπλισμούς των εγκαταστάσεων αυτών. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να παράσχει πρόσθετη αιτιολογία επί του σημείου αυτού.

- 130 Τέλος, όσον αφορά την αιτίαση που προέβαλε η προσφεύγουσα, αντλούμενη από την έλλειψη αιτιολογίας της εκτιμήσεως της Επιτροπής περί της μη επιλεξιμότητας των κοινοποιηθεισών επενδύσεων που αφορούν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο, κατά τη σχετική με το άρθρο 253 ΕΚ νομολογία, η οποία μπορεί να ισχύσει και ως προς το άρθρο 15 ΑΧ, η επιβαλλόμενη από την εν λόγω διάταξη αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και πρέπει να διαφαίνεται από αυτήν κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις του άρθρου 15 ΑΧ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει της διατυπώσεώς της αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ., κατ' αναλογία, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 Ρ, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, C-197/99 Ρ, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-8461, σκέψη 72).

- 131 Από το προπαρατεθέν περιεχόμενο της αρχικής αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή εξέθεσε λεπτομερώς τις αμφιβολίες της ως προς τις επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο. Συνεπώς, λόγω της μη παροχής εξηγήσεων εκ μέρους των ιταλικών αρχών, ορθώς κατέληξε η προσβαλλόμενη απόφαση ότι οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι επενδύσεις στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο πραγματοποιήθηκαν για λόγους προστασίας του

περιβάλλοντος. Λαμβανομένου υπόψη του ότι το βάρος αποδείξεως έφερε η Ιταλία, η προσβαλλομένη απόφαση μπορούσε να περιοριστεί στη διαπίστωση αυτής της ελλείψεως εξηγήσεων.

132 Επομένως, η αιτίαση που αντλείται από την έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως όσον αφορά την εκτίμηση της Επιτροπής περί της μη επιλεξιμότητας των κοινοποιηθεισών επενδύσεων που αφορούν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο δεν είναι βάσιμη.

133 Κατά συνέπεια, η προσβαλλομένη απόφαση δεν πάσχει καθόσον επισημαίνει ότι οι ιταλικές αρχές δεν προσκόμισαν αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη του ισχυρισμού ότι οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στους εξοπλισμούς της υψικάμινου και του χαλυβουργείου για την προστασία του περιβάλλοντος αποφασίστηκαν ελεύθερα από την προσφεύγουσα για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και ότι συνάγει εντεύθεν ότι οι κοινοποιηθείσες ενισχύσεις δεν είναι επιλέξιμες για τον λόγο αυτόν.

δ) Συμπέρασμα επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως

134 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όσον αφορά τις επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο και παρά το γεγονός ότι η προσβαλλομένη απόφαση είναι εσφαλμένη καθόσον διαπιστώνει ότι οι επενδύσεις αυτές ήσαν αναγκαίες λόγω της εγκαταστάσεως του εργοστασίου σε πυκνοκατοικημένη περιοχή, το γεγονός ότι οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι η αποδέκτρια

των ενισχύσεων επιχείρηση αποφάσισε ελεύθερα τη βελτίωση του περιβάλλοντος είναι ικανό να δικαιολογήσει το συμπέρασμα της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις που αφορούν τις δύο αυτές εγκαταστάσεις δεν ήταν επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

- 135 Αντιθέτως, όσον αφορά τις επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, η προσβαλλομένη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη και ενίοτε εσφαλμένη.

- 136 Επομένως, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως είναι βάσιμος όσον αφορά την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και πρέπει να απορριφθεί όσον αφορά την υψικάμινο και το χαλυβουργείο.

Γ — Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη μη τήρηση των προβλεπομένων από το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο προϋποθέσεων για το συμβιβαστό των ενισχύσεων, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, από αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, από έλλειψη αιτιολογίας και από εσωτερική αντίφαση στη συλλογιστική της προσβαλλομένης αποφάσεως

- 137 Στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα αμφισβητεί το βάσιμο και την αιτιολογία των εκτιμήσεων που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 30 έως 32 της προσβαλλομένης αποφάσεως και επαναλαμβάνονται στην τρίτη περίοδο της αιτιολογικής σκέψεως 39, υποστηρίζοντας ότι πάσχουν από εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, εσφαλμένη κατανομή του βάρους αποδείξεως, παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, έλλειψη αιτιολογίας και εσωτερική αντίφαση στη συλλογιστική.

138 Συναφώς, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η προσβαλλομένη απόφαση καταλήγει, με την αιτιολογική σκέψη 39, ότι οι κοινοποιηθείσες από τις ιταλικές αρχές ενισχύσεις δεν πληρούν τις διάφορες προϋποθέσεις που επιβάλλει το νομικό πλαίσιο λόγω του ότι, αφενός, «οι κοινοποιηθείσες δαπάνες δεν αναφέρονται μόνο στις απαραίτητες πρόσθετες δαπάνες για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος» και, αφετέρου, ότι «δεν αφαιρέθηκαν όλα τα πλεονεκτήματα που συνδέονται με το κόστος». Ομοίως, στην αιτιολογική σκέψη 32 η Επιτροπή επισημαίνει ότι «οι κοινοποιηθείσες επενδυτικές δαπάνες εκ μέρους των ιταλικών αρχών δεν αντιπροσωπεύουν μόνο δαπάνες που συνδέονται αποκλειστικά με την προστασία του περιβάλλοντος» και ότι «το κόστος του εξοπλισμού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή δεν αφαιρέθηκε αναλογικά». Η εκτίμηση αυτή παραπέμπει στις αιτιολογικές σκέψεις 30 και 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες η Επιτροπή απαντά στα επιχειρήματα που προέβαλαν οι ιταλικές αρχές στο πλαίσιο των παρατηρήσεών τους επί της αρχικής αποφάσεως.

139 Επομένως, κατά το μέτρο που το Πρωτοδικείο απορρίπτει τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας τα οποία σκοπούν στην ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως ως προς τις ενισχύσεις που αφορούν την υψικάμινο και το χαλυβουργείο, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ως προς τις δύο αυτές εγκαταστάσεις οι οποίες προβλήθηκαν στον πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως δεν ευσταθούν. Συγκεκριμένα, το βάσιμο του συμπεράσματος της Επιτροπής ως προς τη μη επιλεξιμότητα των επενδύσεων που αφορούν το χαλυβουργείο και την υψικάμινο, το οποίο εκτίθεται στις αιτιολογικές σκέψεις 25 έως 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αρκεί για να συναχθεί το αβάσιμο της προσφυγής ως προς τις δύο αυτές εγκαταστάσεις, χωρίς να είναι ανάγκη να εξετασθεί το βάσιμο των επιχειρημάτων που προβλήθηκαν στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

140 Αντιθέτως, ως προς τις ενισχύσεις που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως ήταν βάσιμος, κατά το μέτρο που η προσβαλλομένη απόφαση έσφαλε ως προς ορισμένα σημεία και ανεπαρκώς αιτιολογημένη ως προς άλλα. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο καταλήγει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί ευλόγως να θεωρεί, για τους λόγους που εκτίθενται στην προσβαλλομένη απόφαση και αναλύονται στο πλαίσιο

του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ότι οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που κοινοποίησαν οι ιταλικές αρχές όσον αφορά την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως δεν ήσαν επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεως για την προστασία του περιβάλλοντος.

141 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να εξετάσει το περιεχόμενο του τρίτου λόγου ακυρώσεως και το ζήτημα αν οι ιταλικές αρχές διέκριναν ορθώς μεταξύ των δαπανών που αφορούν παραγωγικές επενδύσεις και αυτών που αφορούν επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Πράγματι, η διάκριση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνον αφού η Επιτροπή αναλύσει την επιλεξιμότητα των ενισχύσεων που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου που περιέχονται στην παρούσα απόφαση και αφού καθορίσει, υπό το πρίσμα των εκτιθεμένων στις σκέψεις 107 επ. ανωτέρω, αν οι ενισχύσεις αυτές καθιστούν δυνατή τη σημαντική βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος.

142 Κατά συνέπεια, προκειμένου να παρασχεθεί στους διαδίκους η δυνατότητα να συναγάγουν τις συνέπειες της ακυρώσεως που διατάχθηκε στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως και, συνεπώς, να επαναλάβουν τη διαδικασία στο στάδιο κατά το οποίο σημειώθηκε πλημμέλεια, δηλαδή στο στάδιο της αναλύσεως των επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι παρέλκει η εξέταση των επιχειρημάτων που ανέπτυξαν οι διάδικοι στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως όσον αφορά τη διάκριση μεταξύ παραγωγικών δαπανών και δαπανών για την προστασία του περιβάλλοντος, η οποία προϋποθέτει ότι οι επίμαχες ενισχύσεις όντως σκοπούσαν στην προστασία του περιβάλλοντος, υπό την έννοια που ορίζουν το παράρτημα του κώδικα και οι κοινοτικοί κανόνες για τις ενισχύσεις. Έτσι, η Επιτροπή θα μπορεί να διευκρινίσει τα ζητήματα που αφορούν την επιλεξιμότητα των ενισχύσεων για την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και να ζητήσει, ενδεχομένως, από τις ιταλικές αρχές να εκπέσουν τις δαπάνες που ασκούν επιρροή στην παραγωγή.

143 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως είναι αλυσιτελή όσον αφορά την υφικείμενο και το χαλβουργείο, κατά το μέτρο που το βάσιμο των εκτιμήσεων της Επιτροπής ως προς τη μη επιλεξιμότητα των ενισχύσεων που αφορούν τις εγκαταστάσεις αυτές, οι

οποίες εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 25 έως 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως, αρκεί για να θεμελιώσει τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως επί του σημείου αυτού και ότι παρέλκει η εξέταση του τρίτου λόγου ακυρώσεως όσον αφορά την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, λαμβανομένης υπόψη της επιρροής που ασκεί επί της διαδικασίας εξετάσεως των ενισχύσεων για την εγκατάσταση αυτή η ακύρωση την οποία διέταξε το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακυρώσεως.

Δ — Επί της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως ως προς το ποσό της ενισχύσεως που κηρύχθηκε ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά

¹⁴⁴ Σημειωτέον ότι η έλλειψη ή η ανεπάρκεια αιτιολογίας εμπίπτει στην παράβαση ουσιώδους τύπου υπό την έννοια του άρθρου 33 ΑΧ και συνιστά λόγο ακυρώσεως δημοσίας τάξεως που ο κοινοτικός δικαστής πρέπει να λαμβάνει υπόψη αυτεπαγγέλτως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 20ής Φεβρουαρίου 1997, C-166/95 P, Επιτροπή κατά Daffix, Συλλογή 1997, σ. I-983, σκέψη 24, και Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, προπαρατεθείσα, σκέψη 67· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 21ης Μαρτίου 2001, T-206/99, Métropole télévision κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1057, σκέψη 43, και της 22ας Ιουνίου 2005, T-102/03, CIS κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-2357, σκέψη 46).

¹⁴⁵ Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι από πάγια νομολογία προκύπτει ότι από την αιτιολογία μιας ατομικής βλαπτικής αποφάσεως πρέπει να εμφανίζεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκεί τον έλεγχό του (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, προπαρατεθείσα, σκέψη 63, απόφαση Métropole télévision κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 44, και απόφαση CIS κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 47).

¹⁴⁶ Η προσβαλλομένη απόφαση καταλήγει, με την αιτιολογική σκέψη 39, ότι «η κοινοποιηθείσα ενίσχυση [...] υπέρ της Lucchini [...] για την εγκατάσταση

οπτανθρακοποίησης, το χαλυβουργείο και την υψικάμινο, για συνολικό ποσό ύψους 13,5 δισεκατομμυρίων ΙΤΛ δεν είναι επιλέξιμη για τη χορήγηση περιβαλλοντικών ενισχύσεων, εφόσον οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν ότι οι επενδύσεις δεν πραγματοποιήθηκαν για οικονομικούς λόγους». Το συμπέρασμα αυτό έπεται της αιτιολογικής σκέψεως 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως, όπου η Επιτροπή εκθέτει ότι, «όσον αφορά τους κύριους λόγους που βρίσκονται στη βάση των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν [...] στην εγκατάσταση οπτανθρακοποίησης, το χαλυβουργείο και την υψικάμινο, [...] θεωρεί ότι οι ιταλικές αρχές δεν απέδειξαν, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραρτήματος του κώδικα [...], ότι η επιχείρηση είχε αποφασίσει σαφώς να πραγματοποιήσει τις επενδύσεις για λόγους προστασίας του περιβάλλοντος».

147 Ωστόσο, από την αρχική απόφαση (σημείο τιτλοφορούμενο «Περιγραφή της ενισχύσεως») καθώς και από την αιτιολογική σκέψη 6 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι οι επενδύσεις τις οποίες πραγματοποίησε η προσφεύγουσα και οι οποίες κοινοποιήθηκαν ως επιλέξιμες προς καταβολή ενισχύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, συνολικού ποσού 190,9 δισεκατομμυρίων ΙΤΛ, για τις οποίες ζητήθηκε ενίσχυση 13,5 δισεκατομμυρίων ΙΤΛ (ήτοι ενίσχυση ύψους 7 %), αφορούν τις ακόλουθες τέσσερις εγκαταστάσεις: την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, το χαλυβουργείο, την υψικάμινο και το σύστημα υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων.

148 Επομένως, κατά το μέτρο που οι αιτιολογικές σκέψεις 29 και 39 της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν αναφέρονται στην εγκατάσταση του συστήματος υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων και που από κανένα στοιχείο της προσβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό γιατί η προοριζόμενη για την εγκατάσταση αυτή ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η προσβαλλομένη απόφαση δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη, υπό την έννοια του άρθρου 15 ΑΧ ως προς το ποσό της ενισχύσεως που κηρύχθηκε ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά με το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

149 Από την αρχική απόφαση (σημείο τιτλοφορούμενο «Περιγραφή της ενισχύσεως») προκύπτει ότι οι επενδύσεις που αντιστοιχούσαν στο σύστημα υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων ανέρχονταν σε 19,7 δισεκατομμύρια ΙΤΛ και ότι, κατά συνέπεια, η ζητηθείσα για την εγκατάσταση αυτή ενίσχυση ανερχόταν σε 1,38 δισεκατομμύρια ΙΤΛ.

- 150 Επομένως, το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί, κατά το μέτρο που περιλαμβάνει στο ποσό της κρατικής ενισχύσεως υπέρ της προσφεύγουσας την οποία κηρύσσει ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά το ποσό των 1,38 δισεκατομμυρίων ITL, το οποίο αντιστοιχεί στις κοινοποιηθείσες επενδύσεις που αφορούν το σύστημα υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων.

Ε — Γενικό συμπέρασμα

- 151 Από όλα τα ανωτέρω συνάγεται ότι πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή όσον αφορά τις επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο.

- 152 Ως προς τις ενισχύσεις που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, το Πρωτοδικείο δέχθηκε τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως και, επομένως, η προσβαλλομένη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί όσον αφορά τις επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως.

- 153 Ομοίως, η προσβαλλομένη απόφαση πρέπει ωσαύτως να ακυρωθεί όσον αφορά τις επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που αφορούν το σύστημα υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων, δεδομένου ότι από κανένα στοιχείο της αποφάσεως δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό γιατί η προοριζόμενη για την εγκατάσταση αυτή ενίσχυση είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

- 154 Κατά συνέπεια, το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να ακυρωθεί, κατά το μέτρο που περιλαμβάνει στο ποσό της κρατικής ενισχύσεως υπέρ της

προσφεύγουσας την οποία κηρύσσει ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά το ποσό των 2,7 δισεκατομμυρίων ΙΤΛ, που αντιστοιχεί στις κοινοποιηθείσες επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που αφορούν την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως, και το ποσό των 1,38 δισεκατομμυρίων ΙΤΛ, το οποίο αντιστοιχεί στις κοινοποιηθείσες επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που αφορούν το σύστημα υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 155 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Ωστόσο, κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων.
- 156 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο δέχθηκε εν μέρει την προσφυγή. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, κατά δίκαιη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της υποθέσεως, κάθε διάδικος πρέπει να φέρει το ήμισυ των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει το άρθρο 1 της αποφάσεως 2001/466/ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την κρατική ενίσχυση που προτίθεται

να χορηγήσει η Ιταλία υπέρ των χαλυβουργικών επιχειρήσεων Lucchini SpA και Siderpotenza SpA, κατά το μέτρο που περιλαμβάνει στο ποσό της χορηγηθείσας υπέρ της Lucchini SpA κρατικής ενισχύσεως την οποία κηρύσσει ασυμβίβαστη προς την κοινή αγορά τα ποσά των 2,7 δισεκατομμυρίων ITL (1,396 εκατομμυρίων ευρώ) και των 1,38 δισεκατομμυρίων ITL (713 550 εκατομμυρίων ευρώ) που αφορούν, αντιστοίχως, τις κοινοποιηθείσες από τις ιταλικές αρχές επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως και στο σύστημα υδρεύσεως και επεξεργασίας λυμάτων.

- 2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.
- 3) Κάθε διάδικος θα φέρει το ήμισυ των δικαστικών εξόδων.

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Σεπτεμβρίου 2006.

Ο Γραμματέας

Η Πρόεδρος

E. Coulon

P. Lindh

Πίνακας περιεχομένων

Νομικό πλαίσιο	II - 2881
Α — Κώδικας ενισχύσεων στη βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα	II - 2882
Β — Κανόνες για τις ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος	II - 2884
Γ — Παράρτημα του κώδικα	II - 2886
Ιστορικό της διαφοράς	II - 2888
Α — Δηλώσεις σχετικές με τις παραγωγικές επενδύσεις	II - 2889
Β — Κοινοποιήσεις σχετικές με τα σχέδια επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος	II - 2889
Γ — Απόφαση περί κινήσεως της διαδικασίας ελέγχου που προβλέπει το άρθρο 6, παράγραφος 5, του κώδικα και παρατηρήσεις των ιταλικών αρχών	II - 2891
Δ — Η προσβαλλομένη απόφαση	II - 2892
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	II - 2893
Σκεπτικό	II - 2896
Α — Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από σφάλμα ως προς τους εφαρμοστέους εν προκειμένω κανόνες και από παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως	II - 2896
1. Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 2896
2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 2899
Β — Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη μη επιλεξιμότητα των κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, από αντιστροφή του βάρους αποδείξεως και από έλλειψη αιτιολογίας	II - 2904
1. Επιχειρήματα των διαδίκων	II - 2904

2. Εκτίμηση του Πρωτοδικείου	II - 2909
α) Προκαταρκτικές παρατηρήσεις	II - 2909
β) Επί του ζητήματος αν οι κοινοποιηθείσες επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος σκοπούσαν στο να καταστήσουν δυνατή τη συνέχιση της δραστηριότητας της επιχείρησης λόγω της εγκατάστασής της σε πυκνοκατοικημένη περιοχή	II - 2912
γ) Επί του ζητήματος αν οι επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή ως συνέπεια επενδύσεων αναγκών για την παραγωγή, επί των αποδείξεων που προσκόμισαν οι ιταλικές αρχές και επί του ενδεχομένου λιγότερο δαπανηρής λύσεως	II - 2913
i) Επί των επενδύσεων στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως ...	II - 2913
— Επί του ζητήματος αν οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως πραγματοποιήθηκαν ως προϋπόθεση ή ως συνέπεια επενδύσεων αναγκών για την παραγωγή	II - 2913
— Επί των αποδείξεων που παρέσχαν οι ιταλικές αρχές	II - 2916
— Επί της υπάρξεως λιγότερο δαπανηρής λύσεως	II - 2918
— Επί του ζητήματος αν οι επενδύσεις στην εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως καθιστούσαν δυνατή τη σημαντική βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος	II - 2919
— Συμπέρασμα ως προς την εγκατάσταση οπτανθρακοποιήσεως	II - 2921
ii) Επί των επενδύσεων στην υψικάμινο και στο χαλυβουργείο	II - 2923
δ) Συμπέρασμα επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως	II - 2928
Γ — Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, αντλούμενου από εσφαλμένη εκτίμηση της Επιτροπής ως προς τη μη τήρηση των προβλεπόμενων από το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο προϋποθέσεων για το συμβιβαστό των ενισχύσεων, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, από αντιστροφή του βάρους αποδείξεως, από έλλειψη αιτιολογίας και από εσωτερική αντίφαση στη συλλογιστική της προσβαλλομένης αποφάσεως	II - 2929
Δ — Επί της αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως ως προς το ποσό της ενισχύσεως που κηρύχθηκε ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά	II - 2932
Ε — Γενικό συμπέρασμα	II - 2934
Επί των δικαστικών εξόδων	II - 2935